Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...зетэмнай 1921 оной ...кабрин 21-һээ гарана | № 297 (14408) | 1976 оной декабриин 21, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

Леонид Ильич, Танай сусаршагүй оролдосотой, үрэ түгэс ажал ябуулга Эхэ орондоо, Ленинскэ партида, коммунизмын хэрэгтэ шэн зоригтойгоор алба хэлгын зориг бадаруулма жэшээ болоно.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалгаһаа.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВТЭ ЭХЭ ОРОНОЙ ДЭЭДЭ ЗЭРГЫН ШАГНАЛ БАРЮУЛАГДАБА

...ПСС-эй ЦК-гай Гене...ьна секретарь нүхэр ...И. Брежневтэ Эхэ оро...й дээдэ зэргын шагнал — ...нинэй орден ба Советскэ ...юзай Геройн «Алтан ...» гэжэ хоёрдохи ме... декабриин 19-дэ Крем... Ехэ ордон соо баярай ...он байдалда барюулаг...

...оммунис байгуулалтын ...аар Коммунис партиин, ...ет гүрэнэй үмэнэ элитэ ... габьяануудтай байһа...нгаа, арадуудай амгалан ...бан, аюулгүй байдал б...ахын тула эрхилдэг ...хитэй, аша үрэ ехэтэй ажал ябуулгынгаа түлөө, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ немец-фашис булимтарагшадые илаха, Советскэ Союзай экономическа ба оборонно хүсэ шадалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа ехээр оруулһанайнгаа түлөө, 70 наһатай болоһонтойтоо дашарамдуулан, нүхэр Л. И. Брежнев энэ шагналда хүртөө.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный шагнал барюулба.

Нүхэд Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Г. Мазуров, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ Г. Ф. Сизов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй оборонын министрэй орлогшонор, Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флодой Главна Политическа управлениин начальник шагнал барюулалгын үедэ байгаа.

Социалис оронуудай Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай Москва ерээд байһан хүтэлбэрилэгшэд — нүхэд Эдвард Герек, Густав Гусак, Тодор Живков, Янош Кадар, Рауль Кастро, Эрих Хонеккер, Юмжагиин Цеденбал, Николае Чаушеску гэгшэд зал соо байба.

Шагнал барюулхадаа нүхэр Н. В. Подгорный үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ Эхэ оронойүндэр дээдын шагнал — Ленинэй орден ба Советскэ Союзай Геройн «Алтан одон» гэжэ хоёрдохи медаль декабриин 19-дэ Кремлиин Ехэ ордон дотор барюулагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шагнал барюулгын үе.

Телеграфаар абтаһан зураг. (ТАСС).

Нүхэр Н. В. ПОДГОРНЫН хэлэһэн үгэ

...үндэтэ Леонид Ильич!
...үндэтэ нүхэдүүд!
...анинар!

...оветскэ Союзай Комму... партиин Центральна Ко...едэй Генеральна секре... манай нүхэр ба хүтэл...рилэгшэ — Леонид Ильич ...жневэй 70 наһанай ойе ...үдэр баярай оршон ...алда ёһолон тэмдэглэжэ ...абди. КПСС-эй ЦК-гай, ...Р-эй Верховно Соведэй ...идиумэй, Советскэ правительствын амаршалга соо ...нэй ажабайдал, ажал ...лга али бухы талаһаань ...энээр сэгнэгдээ, комму... байгуулалтын зорилго...дые шиидхэлгэдэ асари ... хубитаяа оруулһыень, найрамдалай ба хүн ту...нэй социальна хүгжэл...дэбжэлтын түлөө тэмсэ... харуулагдаа. Комму... партиин ба Совет гүрэ... үмэнэ элитэ ехэ габьяа... байһанайнгаа тү... Леонид Ильич Ленинэй ...н ба Советскэ Союзай ...ойн хоёрдохи Алтан ...р шагнагдаба. (Удаан ...а ташалга).

...үрэһэн үдэрөөрнь, Эхэ ...ой дээдэ зэргын шагнал...ааранъ манай юбилярые ...унаар, үнэн сэдьхэлһээ ...ршалхыем, хүндэтэ нү...үд, зүбшөөгыт. (Удаан ...га ташалга).

...еонид Ильич Брежневэй ...баяр — гансашье тэрэ ...ажабайдалдахи гайхам... үдэр байхаһаа гадна, тэрэниие хүндэтэ хүтэлбэрилэгшэмнай гэжэ тоолодог партида, гүрэндэ, бухы арадта ехэ ушар хэрэг ...о. Бухы республикануудһаа, хизаарнуудһаа, об...ласуудһаа, манай агууехэ ...оронной бухы нютагуудһаа амаршалганууд та...арлагүй ерэжэ байна. ...ан сэхэ интернационалист-ленинец, шахардуу байдал һуларуулгын ба эб найрамдалай ёһотойл архитектор, мүнөө үеын политическэ элитэ ехэ ажал ябуулагша Леонид Ильич Брежневтэ социалис гүрэнүүдэй үндэр дээдын шагналнуудые барюулалга, аха дүү социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй манай ойн баярта хабаадалга, мүн дэлхэйн бусад олон гүрэнүүдһээ эльгээгдэһэн халуун амаршалганууд, һайн һайхан хүсэлэнгүүд мүнөөдэрэй баяр ёһололые уласхоорондын бодото шэнжэтэй болгоно.

Та, хүндэтэ Леонид Ильич, дүшэн табаад үлүү жэл соо манай алдарта ленинскэ партиин зэргэдэ, ходоодоо — түрүү зэргэдэ, дайшалхы жагсаалда, хүшэр бэрхэшээлтэй газарта ябанат. Ороной ажабайдалай домогто үе шатанууд — түрүүшын түсэбтэ табан жэлнүүд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай гал дүлөөр сорбхиһон хатуу замууд, дайнай һүүлээр һайдаралые усадхан зайсуулга, шэнэ газар элдүүрилгын түүхэтэ үе, түгэс хүгжэһэн социализмын амжалта туйлалтануудай һүр хүсэн, үргэн дэлисэ — Танай тодо хурса, баатаршалгата намтарай алдарта хуудаһанууд болонхой. Хүдэлмэришэн - металлургһаа КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь хүрэтэрөө Танай гаталһан зам коммунис суртал бодолой, партиина дээдэ зэргын шэнжэ шанарай манай агууехэ хэрэгтэ хэлбэришэгүйгөөр бэеэ үгэнги байлгын үльгэр жэшээ болоно. (Альга ташалга).

Гайхамшаг үедэ — коммунис хүгжэлтын, эб найрамдалай ба дэбжэлтын, революционно асари ехэ хубилалтануудай, үндэһэн социальна дабшалтануудай түлөө арадуудай тэмсэлэй улам ургажа байһан үедэ ажаһуунабди. Дэлхэй дээрэхи байдал хэлбэришэгүйгөөр хубилжа, һайн тээшээ, ажалшадай аша туһада, социализмын аша туһада хубилжа байна. Энэ агууехэ үе сагта коммунист байха, мүнөө үеын эгээл хүсэн түгэс политическэ эмхидэ, түрүү хүн түрэлтэнэй манлайда ябадаг Ленинэй партида хабаатай байха гээшэ үндэр ехэ хүндэтэй, харюусалгатай ябадал мүн.

Та, Леонид Ильич, манай партиин дайшалхы штаб — Центральна Комитет болон Политбюроое арбан хоёр жэл соо ударидажа ябанат, мүнөө үеын гол шухала зорилгонуудта харюусама политическэ стратеги зохёохо хэрэгтэ бухы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ, дүй дүршэлөө элсүүлэн үгэнэт. Энэ стратеги зохёон байгуулгын ба эб найрамдалай стратеги — партиин XXIII, XXIV, XXV съездүүдтэ КПСС-эй ЦК-гай Тоосоото элидхэлнүүд, Пленумүүд дээрэ Танай хэлэһэн үгэнүүд соо, марксизм-ленинизмын баялигта асари ехэ хубита болоһон бусад зохёолнуудта эгээл дүүрэнээр нэбтэрэн бэелүүлэгдэһэн байна. Политическэ хүтэлбэрилэгшын, олонитые ударидагшын бэлиг шадабаритнай партиин асари ехэ хараа түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ бүрин һэн зорюулагдана. Ороной ажабайдалай ямаршье һалбариие абаа һаамнай, мүнөө хаа хаанагүй һайн һайхан хубилалтануудай болоһониинь элеэр харагдана. Эдэ хубилалтанууд — совет хүнүүдэй тэдэниие манай ленинскэ партитан, тэрэнэй Центральна Комитедтэй, Политбюротой, Танай нэрэтэй, Танай аша үрэтэ ажал ябуулгатай холбохо ёһоороол холбодог политическэ хараа шэглэлэй бодото дүнгүүд мүн. (Удаан альга ташалга).

Парти ба арадай нэгэдэл, бата жагсаал бэхижүүлхэ хэрэгтэ Танай, Леонид Ильич, оруулһан хубита сэгнэшэгүй ехэ байна. Үнгэрһэн жэлнүүдтэ манай партиин зэргэ урган нэмээ. Тэрэнэй үүргэ хэмжээлэшэгүйгөөр дээшэлээ, общественнэй ажабайдалда шэглүүлхы нүлөөниинь ехэ болоо. Партийна ба гүрэнэй хүдэлмэриин, хамтын хүтэлбэриин, бухы асуудалнуудые хамтаараа зүбшэн шиидхэлгын ленинскэ арга онол, гол ёһонууд болон гуримуудые нэбтэрүүлгэдэ Та ехэ габьяатай байнат. Үндэр ехэ үзэл бодол, бухы юумэндэ бүтэмжэтэй һайн хандаса, залан сэхэ ба харюусалгатай байлга, үүсхэл эдэбхи гаргалга, хүнүүдтэ нүхэр ёһоор хандалга зохёон байгуулхы оршон байдал байгуулга — эдэ бүгэдэ манай үдэрнүүдтэ, мүнөө бидэнэй ажаллажа, ажаһуужа байһан оршон байдалда илангаяа онсо шэнжэтэйл.

Социалис индустриие хүгжөөхэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриие шэнэдхэн хубилгаха, научно-техническэ дэбжэлтын туйлалтануудые шудалха, сэрэгээ хамгаалха хүсэ шадалаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ манай арадай туйлаһан элитэ ехэ амжалтанууд, мүн совет хүнүүдэй һуудал байдалай болон соёл культурын хэлбэришэгүйгөөр ургаһан ушар

партиин политикын зүб байһанай, манай урагшаа дабшадаг хараа шугамай һүр һүлдэ хүсэтэй байһанай үнэмшэмэ гэршэ мүн болоно (Альга ташалга).

Һүүлшын жэлнүүдтэ социалис хани нэгэдэлые, дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе нягтаар жагсааха тушаа шэнэ ехэ алхамууд хэгдээ. Энэ хэрэгтэ аха дүү оронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй Танай хэһэн саг үргэлжын, тон аша үрэтэй уулзалганууд ба харилсаанууд сэгнэшэгүй ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Аша үрэтэй хубилалтанууд уласхоорондын харилсаануудай оршондошье бүри ехээр дэлгэржэ байнхай. Үнэн зүб, адли тэгшэ байдалай, һайн хүршэнэрэй эхин һуури дээрэ эдэ харилсаануудые үндэһөөрнь шэнэдхэн хубилгаха үндэһэ һуури байгуулагдажа байна. КПСС-эй XXIV съездын баталан абаһан, XXV съезд дээрэ улам хүгжөөгдэһэн эб найрамдалай программые зохёохо үүсхэл имагтал Та гаргаһан байгаат. Түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха тээшэ хэгдэһэн эрид эрьелтын эхин дээрэ, дэлхэй дээрэ болохотой хубилалтануудые бэелүүлхын түлөө хэгдэһэн илангаяа эдэбхитэй, нэтэрүү тэмсэлэй үеын эхин дээрэ имагтал Та байгаа һэнта. Социалис хани нэгэдэлэй, түрүү үзэлтэй, демократическа бухы хүсэнүүдэй дэмжэһэн манай партиин ба гүрэнэй эб найрамдалда дуратай олон тоото үүсхэлнүүд болон ябуулганууд дэлхэй дээрэхи политическэ уларилые эли бодо һайжаруулна, оронууд болон арадуудые бүри ойро дүтэ болгоно, хүн түрэлтэнэй үглөөдэртэ батаар найдаха ябадал түрүүлнэ.

Та, Леонид Ильич, коммунист-хүтэлбэрилэгшын бэлиг шадабари — сагай эрилтэнүүдые ойлгон абаха, хэдэн миллион хүнүүдэй гол шухала эрилтэнүүдые гүнзэгыгөөр ойлгоод, тодорхой түсэбүүдтэ бэелүүлхэ, тэдэниие дүүргэхэ хэрэгтэ партиие элсүүлхэ бэлиг шадабари бүри мүһэн шудаланхайт. Ороной ажабайдалда, ажалша хүн түрэлтэнэй хуби заяанда удха шанартай аад. Танай горитой ехэ хубитаяа оруулаагүй ямар нэгэн үйлэ хэрэгые мүнөөдэр нэрлэхэнь бэрхэтэй юм. Коммунизм байгуулгын хэрэгтэ үзэгдэдэг зоримгой шэнэ хүсэл бодолнууд гү, али Хельсинкидэ болоһон зүблөөн гү, али Берлиндэ коммунистнуудай һая хэһэн хуралдаан мэтэ арадуудай дэбжэлтын зам дээрэ ушардаг түүхэтэ шатанууд гү, — хаанашье Танай хабаадалсаһан ушар ажал хэрэгэй амжалта тодорхойлдог байна.

Танай хэрэгүүд, Леонид Ильич, бодото, эли бодо, горитой ехэ хэрэгүүд — Танай хизаарлашагүй ехэ нэрэ хүндэтэй байһанай, ёһотойл бүгэдэ арадай этигэл найдабарида хүртэдэг байһанай зориг бадаруулагша эшэ нүхэсэл ба «бухы нюусань» мүн. (Альга ташалга).

Манай багшанар, марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури табигшад, дэлхэйе революционно ёһоор шэнэдхэлгын амжалтые политическэ хүтэлбэрилэгшэдэй, арадай түрүү түлөөлэгшэдэй ажал ябуулгатай таһаршагүйгөөр холбодог байгаа. Революционно ёһо заншалаар, революционно эршэ хүсөөр, политическэ үргэн ехэ хараа бодолоор ба эмхидхэлэй оюун бэлигээр баяжаһан тэмсэлшын нэрэ хүндын, яахадаашье буруушаашагүй нэрэ хүндын туйлай ехэ удха шанарые Владимир Ильич Ленин онсо тэмдэглэдэг байгаа. Эдэ бухы шэнжэ шанарые Та, Леонид Ильич, таатай зохидоор, бүрин дүүрэнээр нэгэдүүлдэг байнат гэжэ Танай хүтэлбэри доро хүдэлһэн хүн бухэн хэлэжэ шадаха байха. (Альга ташалга). Танай нэрэ хүндэ — партиин сэгнэшэгүй ехэ баялиг — арад зоной аша туһада, эб найрамдалай, демократиин ба социальна дэбжэлтын аша туһада үдэр бүри, эршэ хүсэтэйгөөр хүдэлнэ.

Алдарта ойн баяраа Та зохёохы ажалайнгаа түгэс эршэ хүсэн соо, олон талын дүй дүршэлайнгөө һүр хүсэн соо, партийна сэсэн ухаанай, ерээдүйдэ найдаха революционно этигэл найдабариин һүр хүсэн соо угтажа байнат. Энэ алдарта ойн баяраартнай Таниие, хүндэтэ Леонид Ильич, үшөө дахин хани халуунаар амаршалхыемнай зүбшөөгыт. Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр мэндэ ябахыетнай, ерээдүй тээшэ дабшаха зам хүн түрэлтэндэ гаргажа байгаа Ленинэй агууехэ партиин толгойлогшын түүхэтэ тушаалдаа аша үрэтэй ажал ябуулгаяа эрхилхыетнай бухы үнэн сэдьхэлһээ Танда хүсэнэбди. (Үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).

Шагналнуудые барюулхыемни зүбшөөгыт.

Эндэ суглараһан хүнүүдэй нэрьемэ альга ташалган доро Н. В. Подгорный Леонид Ильич Брежневтэ Ленинэй орден ба «Алтан одо» барюулһан байна.

• • •

Нүхэр Л. И. Брежнев харюугай үгэ хэлээ.

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!
Хүндэтэ ханинар!

Мүнөөдэр барюулһан шагналые би онсо мэдэрэлтэйгээр хүлеэн абабаб. Инаг һайхан Эхэ оронойнгоо мэдэрхэһээ ондоо үлүү ехэ шагнал, үлүү ехэ нэрэ хүндэ бидэнэй хэндэмнайшье үгы ха юм. Танай хандалгын, минии хүндэтэ нүхэд, сэдьхэл хүдэлгэмэ мүрнүүдые ба Та бүгэдэнэй үмэнэһөө эндэ мэнэ һаяхан Николай Викторовичай хани халуун үгэнүүдээр нэмээгдэһэн Указай текстые газетэнүүдтэ уншахадаа, би мүнөөдэр энээниие илангаяа хурсаар мэдэрээб. (Альга ташалга).

Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хоёрдохёо хүртэхэ ёһотойл агууехэ нэрэ хүндэ үзүүлһэнэйнь түлөө Коммунис партида, тэрэнэй Центральна Комитедтэ, ЦК-гай Политбюродо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ ба Советскэ правительствада бухы үнэн сэдьхэлһээ баяр баясхалан хүргэнэб. (Альга ташалга).

Минии ажабайдалай үдэр бухэнэй манай Коммунис партиин, манай Совет ороной хэһэн, мүнөө хэжэ байгаа ажал хэрэгүүдһээ гаһаршагүй байһандань бии омогорхоноб. (Альга ташалга). Партиин этигэл найдабари, арад зоной этигэл найдабари намда хододоо юунһээшье үлүү байгаа, мүнөөшье байһаар. (Альга ташалга). Мүнөөдэршье шагнал — Ленинэй орден ба Геройн Алтан одо — хүлеэн абажа байхадаа, энэ шагнал партида хабаатай гэжэ би бухы сэдьхэлээрээ мэдэрнэб, тэрээн шэнги минии бухы хүсэ шадал, минии бухы ажабайдал тэрээндэ хабаатай ха юм. (Үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).

Бидэ, нүхэдүүд, шагнал абахын тулада хүдэлнэ бэшэбди, зүгөөр шинии хэһэн хүдэлмэриин үндэр сэгнэл тэдэ хүртэлгэ, — энэ хадаа хэзээ бүхэндэ ехэ баяр түрүүлдэг юм. Тиигэхэтээ хамта — үшөө нэмэлтэ харюусалгын мэдэрэл, оронойнгоо үмэнэ, арад зонойнгоо үмэнэ үшөө бүри ехэ уялгатай байһанай мэдэрэл түрэдэг шуу.

Тиимэ мэдэрэл бии мүнөө үзэжэ байнаб. Зүгөөр энээндэ үшөө ондоошье юумэн нэмээгдэнэ. Хэрбээ мүнөө партиин намда даалгаһан тушаалда байхадаа, Эхэ оронойнгоо этигэл найдабарида хүртөө һаа (тэрээндэ гансал мүнөө барюулһан шагналые хабаадуулна бэшэб, мүн манай партиин о... гүрэнэй ажал ябуулгые, мүн минии тэрээндэ оруулһан ... [illegible] ... һайн һайхан хүсэлэн совет хүнүүдэй ... мянгаад бэшэгүүдые хэбэ дуулнаб), бидэнэй, нүхэдүүд, партиин съездүүдэй шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон ябуулдаг политикамнай — оронойнгоо хүсэ шадал улам саашадань бэхижүүлхэ, арад зоной һуудал байдал ба соёл культурые дам саашадань дээшэлүүлхэ политика, пролетарска, социалис интернационализмын ба бата бэхи эб найрамдалай түлөө оролдосотой нэтэрүү тэмсэлэй политика, — зүб лэ политика гээшэл! (Үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалга). Бидэ саашадаашье иимэ хараа шугамые хэлбэришэгүйгөөр баримталхабди!

Нэгэ хэды хоноод, Агууехэ Октябриин жаран жэлэй ойн жэлдэ дабшан орохомнай. Эдэ жэлнүүдэй турша соо манай партиин ба арадай хэһэн юумые сэгнэхэ зуураа, нигэжэ хэлэхэдэ болоно: манай амжаһан туйлалтанууд үнэхөөрөөл асари ехэ юм.

Нэгэ ангиин нүгөөдэеэ дарлан мүлжэхэ, нэгэнэйнь нүгөөдүүлэйнгээ ажалай ашаар баяжаха ябадалые совет хүнүүд олохон арбаад жэлнүүдэй турша соо мэдэдэггүй юм. Хэхэ ажалгүй болоһон ба ондоо ажал олохо аргагүй болоһон хүнэй тиимэ барагдашагүй сүхэрэлые тэдэнэр мэдэдэггүй. Мүнгэгүй байһан дээрэһээ үбшэлһэн хүндэ врачай туһаламжа хүргэхэ аргагүй, гү, али үхибүүдтэ һургуули үгэхэ ябадалай бэелүүлэгдэшэгүй байдагые тэдэнэр мэдэдэггүй юм. Эдэ бүгэдые совет хүнүүд үнинэй мэдэдэггүй — хэзээдэшье мэдэдэггүй байха. (Альга ташалга).

Социализмын сүлөөлһэн арадай агууехэ эршэ хүсэн гайхамшагта зүйлнүүдые байгуулна. Хэдэн миллион ажалшадайнь ядуу түлюур, эрхэгүй байдалтай байһан, олониитэ зонойнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй байһан хаанта Россиие түүхэтэ богонихон болзор соо энэ эршэ хүсэн гээгдэнги орониие дэлхэйн эгээл түгэлдэр хүсэтэй, түрүү гүрэнүүдэй нэгэн, мүнөө үеын хүсэтэ экономикотой, ехээр хүгжэнги эрдэм наукатай, шэб шэнэ техникэтэй, ниитын эрхим ёһо гуримтай, бухы арадайнь һургуулитай ба соёл болбосоролой үзэгдөөгүй ехэ хэмжээтэй болоһон гүрэн болгоо бшуу. Хэдэн миллион гражданинууд өөһэдынгөө гүрэнэй, өөһэдынгөө общественнэй хэрэгүүдые хүтэлбэридэ бүри үргэнөөр, эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Хамтаараа хэһэн ажалай ба тэмсэлэй үедэ үзэл суртал-политическа талаар бата нэгэдэлтэй хүсэн түгэлдэр, эсэшэ сусашагүй ба омогорхолтой совет арад баатар-арад, ажалша-арад, патриот-арад бүридэн бэхижээ. (Үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).

Уласхоорондын тала тухайдань хэлэбэл, манай орон бухы түүхэ дотороо урдань дэлхэй дээрэ хэзээшье иимэ ехэ хүндэтэй, ехэ нүлөөтэй байгаагүй, хилын саана иимэ олон үнэн, сэхэ ханинартай гү, али юрэл һайн һаналтай партнернуудтай байгаагүй гээ һаа, эндүүрхэгүй бэзэб. Энэ нэрэ хүндэ, энэ нүлөөн — түбхын түрүүн агууехэ Ленинэй эршэмтэйгээр бэелүүлдэг байһан манай гадаадын политикын тон амгалан хараа шэглэлтэн байһанай үрэ дүн, дайнай, түбхын түрүүндэ ядерна дайнай аюулые зайсуулхын түлөө, буу зэбсэгүүдые хуряахын түлөө, уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулхын түлөө манай шэн нэтэрүү тэмсэлэй, арадуудай сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалые хамгаалха, гүрэнүүдэй бүрин эрхэ хамгаалха тэмсэлэй үрэ дүн мүн болоно. (Удаан альга ташалга).

Эдэ бухы жэлнүүдэй туршада ехэ юумэл хэгдээ. тиигэбэшье үшөөл ехэ юумэн хэгдэхэ ёһотой байна, нүхэдүүд. Коммунис байгуулалтын замаар саашадаа дабшаха тумамнай, бидэнэй шиидхэхэ зэргэтэй зорилгонууд бүри харюусалгатай болоно. Арадай ажахын хэмжээн таһалгарлагүй ургана. Эрдэм наукын дэбжэлтэ ехэ эрилтэнүүдые табина. Манай ниитын ажабайдал бүри баян, улам орсо болоно. XXV съездын эрилтэ — манай бухы хүдэлмэриин шанар ба аша үрые улам дээшэлүүлхэ гэһэниинь ажабайдалаар табигдаһан эрилтэ болоно. Энэ эрилтэ дүүргэгдэхэ ёһотой. Мүнөө партиин ба арадай бухы эршэ хүсэн энэ хэрэгтэ элсүүлэн зорюулагдаха зэргэтэй.

Хүн бухэн жаргалайнгаа зохёолшо юм гэжэ урдань хэлсэдэг байһан. Минии һанахада, энэ оньһон үгэ мүнөөшье хэрэглэгдэмээр. Ороноо хүгжөөхэ, арад зоной байдалые һайжаруулха зоримгой, холын хараатай түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгэ — совет арадһаа, хото болон хүдөөгэй хэдэн арбаад миллион ажалшадһаа дулдыдаха болоно. Партиин политикые тэдэнэй бодото хэрэгүүдээрээ дэмжэлгэһээнь, мүнөөдэр үсэгэлдэрэйхиһөө һайнаар, үглөөдэр мүнөөдэрэйхиһөө һайнаар хүдэлхэ тэдэнэй шадабариһаань партиин хараалһан үндэр дээдэ зорилгонуудай амжалта дулдыдаха байна. (Альга ташалга).

Коммунистнуудай нэрэдэ хүрэмэ онол арга зохёон байгуулхы үрэ түгэс ажалай онол арга манай бухы орон дотор, манай бухы парти дотор баримталан бэелүүлэгдэнэ. Юһэдэхи табан жэлэй орёо түбэгтэй оршон байдалда эрхим үрэ дүнгүүдые туйлахадамнай энэ онол арга тула хүргөө бэшэ аал. Энэнэй үрэ дүнгүүд хүдэлмэришэн ангиин, хүдөө нютагуудай ажалшадай, манай совет интеллигенциин шэн зоригто, үүсхэл түгэс ажалаар хангагдаһан байна. Энэ ушар манай совет байгуулалтын түгэлдэр хүсэн болодог байгаа, болохо байха. (Альга ташалга).

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Дэлхэйн коммунис-хүдэлөөнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшадай, минии ойн баярые үндэр дээдэ, хүндэтэ шагналнуудаар тэмдэглэһэн аха дүү социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө намда хандуулан хэлэһэн халуун үгэнүүдые һүүлэй үдэрнүүдтэ соносхохо ушартай болооб. Эдэ үгэнүүдые шагнахадаа, манай оронуудые холбон нэгэдхэгшэ бата бэхи, эбдэршэгүй хани барисаанай тэмдэгүүд, агууехэ совет арадта, тэрэнэй Ленинскэ Коммунис партида дурладаг, хүндэлдэг байһанай тэмдэгүүд болохо эдэ шагналнуудые абахадаа, сэдьхэлээ доһолгонгүй байхын аргагүйе таанад ойлгонот. (Удаан альга ташалга).

Аха дүү партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөөдэр энэ зал дотор байлсаһаниинь тон аятай. тиимэһээ тэдээндэ үшөө дахин үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхэ, социализмын бухы оронуудай арадуудта эхэ дүүгэй амаршалгын халуун үгэнүүдые дамжуулха хүсэл түрэнэ. (Удаан альга ташалга).

Мэнэ һаяхан Геройн алтан одонтой хамта намда барюулагдаһан орден дээрэ — Ленинэй, манай үе сагай эгээн ехэ хүнэй, бидэнэй бүгэдэндэ, бухы дэлхэйн ажалшадта тон үнэтэй һанагдадаг хүнэй образ харагдана.

Ленин яахадаа бидэндэ тон хүндэтэй байдаг бэ гэхэдэ, энэ хадаа манай революциин туг, манай партиин үндэһэ һуури табигша, дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэниие эмхидхэн байгуулагша болоно. Ленин үшөө яахадаа манда тон хүндэтэй, дүтэ һанагдадаг бэ гэхэдэ, тэрэнэй бэлиг түгэс хурса ухаан, илагдашагүй логико, шэнжэлхы гүн бодол, зоримгой тобшололнууд ба ябуулганууд революционно буурашагүй абьяас, мүн хүндэ тон анхаралтай энэрхы байһаниинь, юрын абари зан, анхаралтай хандалга — эдэ бүгэдэ бидэндэ ажабайдалай хараа шэглэл болодог байгаа, болодог байха. Мүнөөнэй хэрэгүүдтэмнай сэгнэшэгүй түшэг тулгуури, туһа дүхэм болоно. «Ленин мүнөөшье амидынуудһаа һаа амиды» гэжэ поэт үнэхөөрөө уран хурсаар хэлэһэн байдаг. (Удаан альга ташалга).

(Эхин. Түгэсхэлынь 2 дохи нюурта).

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВТЭ ЭХЭ ОРОНОЙ ДЭЭДЭ ЗЭРГЫН ШАГНАЛ БАРЮУЛАГДАБА

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

Энэ шагналые абахадаа, Ленинэй һургаалые тэрэнэй мүнхэ жэшээе хододоо даган баримталха гэжэ хододоо хэлбэришэгүйгөөр эрмэлзэхэб гэжэ таанадые, хүндэтэ ханинар, мүн манай партиин бүхы гэшүүдые, бүхы совет хүнүүдые, тэрэшэлэн хилын саанахи ханинар болон адли һанал бодолтодоо найдуулхые хүсэнэб. (Удаан альга тушалга). Партиин үнэн солдат, ажалшан арадай хэрэгэй түлөө, манай Эхэ оронойзол жаргалай ба һалбаран мандахын түлөө, амгалан байдалай ба коммунизмын түлөө үнэн тэмсэлшэ байгааб, хододоо байхаб. (Удаан альга ташалга).

* * *

Удаа тээнь нүхэр Н. В. Подгорный нүхэр Л. И. Брежневтэ хандан иигэжэ хэлэбэ:

Хүндэтэ Леонид Ильич!

Танда үшөө нэгэ шагнал барюулха ехэ зол намда тудаа. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, СССР-эй Оборонын Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай маршал, Та оронойнгоо оборонию хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые улам нарижуулан һайжаруулха хэрэгтэ онсо гайхамшаг габьянуудтай байһанайнгаа түлөө СССР-эй гүрэнэй гербын алтан зураглалтай хүндэлэлэй зэбсэгээр шагнагдаат. (Удаан альга ташалга).

Леонид Ильич Брежнев түс шагналые абаха зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

Хүндэтэ нүхэдүүд болон ханинар!

Энэ хүндэлэлэй зэбсэтые абахадаа, таанадта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхые, мүн энэ һэлмэ сэрэгэй зорилгодо хэзээшье, хаанашье хэрэглэгдэхэгүй гэжэ хэлэхые хүсэнэб. Манай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй алдарта түүхэдэ минии хамаатай байһанай һүлдэ тэмдэг болож, энэ һэлмэ минии таһалга дотор хадагалагдаха. (Удаан альга ташалга).

* * *

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадууд КПСС-эй ЦК-гай секретарьнууд, бусад совет, партийна болон гүрэнэй ажал ябуулагшад, сэрэгэй начальнигууд, социалис оронуудай коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэд Эхэ оронойнгоо үндэр дээдэ шагналда хүртэһэнтэйнь, ойн баяраарнь дашарамдуулан, Леонид Ильич Брежневые халуунаар амаршалба. Ленинэй арюун тунгалаг суртал һургаалнуудай түгэс илалта туйлахын, манай социалис Эхэ оронойһалбаран мандахын, ажалша хүнүүдэй зол жаргалай тулада, Соведүүдэй орон дотор коммунис общество байгуулгын аша туһада, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдалай бата бэхи мандалтын аша туһада шадаа үрэ түгэсөөр ажа хыень тэрээндэ хүсэбэ.

Нүхэр Л. И. Бреж амаршалгануудайнь түл үнэн зүрхэнэй баяс хүргөө.

(ТАСС).

ПАРТИИН, СОВЕТ АРАДАЙ ҮНЭН ХҮБҮҮН

Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ 70 наһанай ойтой дашарамдуулан Кремльдэ уулзалга болобо

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневэй 70 наһанай ойтой дашарамдуулан, декабриин 19-дэ Кремлиин Ехэ ордон дотор уулзалга эмхидхээ.

Үдэрэй табан час. Георгиевско зал дотор Чайковскиин «Баяр ёһололой марш» зэдэлбэ. Уулзалгада хабаадагшад нэрьемэ, удаан замхашагүй альга ташалган доро нүхэр Леонид Ильич Брежневые угтаа.

Нүхэд Ю. В. Андроповые В. В. Гришиниие, А. А. Громыкые, А. П. Кириленкые, А. Н. Косыгиниие, Ф. Д. Кулаковые, Д. А. Кунаевые, К. Т. Мазуровые, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорные, Г. В. Романовые, М. А. Сусловые, Д. Ф. Устиновые, В. В. Щербицкиие, Г. А. Алиевые, П Н. Демичевые, П. М. Машеровые, Б. Н. Пономаревые, Ш. Р. Рашидовые, М. С. Соломенцевые, И. В. Капитоновые, В. И. Долгих, М. В. Зимяниниие, К. У. Черненкые, Я. П. Рябовые эндэ байгшад амаршалба.

Москва ерэһэн социалис оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэдые — нүхэд Эдвард Герегые, Густав Гусагые, Тодор Живковые, Янош Кадарые, Рауль Кастрые, Эрих Хонеккерые, Юмжагийн Цеденбалые, Николае Чаушескуе уулзалгада хабаадагшад халуунаар, аха дүүгэй ёһоор угтаа.

Бразилиин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Луис Карлос Престес, Даниин Коммунис партиин Түрүүлэгшэ Кнуд Есперсен, Испаниин Коммунис партиин Түрүүлэгшэ Долорес Ибаррури, Уругвайн Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Родней Арисменди, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй генеральна секретарь Ромеш Чандра, Чилиин Коммунис партиин ЦК-гай Политкомиссиин ба секретариадай гэшүүн Америко Соррилья Рохас гэгшэд эндэ мүн лэ байба.

Зал дотор КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд. гэшүүдтэ кандидадууд. КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд союзна республикануудай хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй министрнүүд, Гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр. КПСС-эй обкомуудай ба крайкомуудай нэгэдэхи секретарьнууд, партиин ветеранууд, промышленностиин ба хүдөө ажахын түрүүшүүл, сэрэгэй начальнигууд, космонавтнууд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадагшад, эрдэмтэд, конструкторнууд, литературын ба искусствын ажал ябуулагшад, ниитын эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр М. А. Суслов эхилэлгын үгэ хэлэжэ, уулзалга нээгээ. Тиихэдээ иигэжэ хэлэбэ:

Нүхэдүүд, ханинар!

Манай хүндэтэ Леонид Ильич Брежневэй дала наһанай ойе тэмдэглэхын тула бидэнэр сэдьхэл мэдэрэлэйнгээ, ухаан бодолойнгоо уряагаар, эндэ суглараад байнабди.

Хүндэтэ Леонид Ильич!

Мүнөөдэр, Танай алдарта ойн үдэр Таниие — Коммунис партиин, Совет гүрэнэй, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшые, нугаршагүй ленинец, амгалан байдалай түлөө дүлэтэ тэмсэлшые — бидэнэр бүгэдөөрэн халуунаар амаршалнабди. (Удаан альга ташалга).

Леонид Ильич, Танай ой — ехэ, зүрхэ сэдьхэл баяраар билтаруулһан һайндэр болоно. Танай ажал ябуулга КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалга дотор үндэрөөр сэгнэгдэнхэй, Манай агуухэ партиин ба бүхы совет хүнүүдэй үнэн зүрхэнэй хүсэл мэдэрэлнүүд элирхэйлэгдэнхэй. (Удаан альга ташалга).

Ленинэй агуухэ хэрэгые сусашагүй батаар үргэлжэлүүлэгшэ, манай оронойажалшадай дунда ехэ магтаалтай, дурлагдадаг болоһон, замби түбиин бүхы үнэн сэхэ зоной дунда туйлай хүндэтэй болоһон хүнэй КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретариин тушаал даажа байһыень мэдэрэн, сэдьхэлээ тон ехээр ханан баясанабди (Удаан альга ташалга). Коммунис партиин, Леонид Ильич, Танай толгойлдог тэрэнэй Центральна Комитедэй хүтэлбэри доро шэнэ общество тогтоон байгуулха ба бэхижүүлхэ, арадуудай амгалан тайбан аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ совет арадай туйлаһан түүхэтэ амжалтануудаар омогорхонобди.

Хүнэй ажабайдал гансашье оң жэлнүүдээр бэшэ, мүн тэрэнэй бүтээһэн хэрэгүүдээр хэмжэн тодорхойлогдодог гэжэ хэлэдэг. Хүндэтэ Леонид Ильич, Танай хэһэн, бүтээһэн хэрэгүүд хадаа социалис Эсэгэ орондоо дуратай. Ленинскэ партидаа үнэн байдаг, арад зоной зол жаргалай аша туһада, коммунизмын аша туһада хүсэ шадалаа зорюулха гэжэ эрмэлзэдэг хүн бүхэндэ эрхим жэшээ болоно. (Удаан альга ташалга).

Совет оронойгайхамшаг хүгжэлтэ ба ургалта Танай намтар дотор эли тодоор харагдана. Та хүдэлмэришэнэй ажалые, таряашанай һанаан үнөөн болоолтые үзэһэн хараһан байнат. Та инженер, Соведүүдэй ба партиина хүдэлмэрилэгшэ байгаат, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхинһээ һүүл хүртэрэнь дайшалхы замаар ябажа гараат.

Дайгаар һандаргагдаһан промышленна шухала шухала түбүүдэй ажахые һэргээн бодхоолгодо хабаадаат. Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаха, замбуулиниие шэнжэлхэ түүхэтэ баатаршалгын хэрэгтэ бэлдэжэ ба бэелүүлхэ ябадалда Та ехэ үүргэ дүүргэһэн байнат. Социалис байгуулалтын эгээн түрүү участогуудта хододоо ябанат.

Гайхамшаг эмхидхэлшэ, хүндэтэй хүтэлбэрилэгшэ, холын бодолтой политик Танай оюун бэлиг жэл бүхэндэ, партиин шэнэ даалгабари дүүргэхэ бүхэндөө улам хүсэд дүүрэнээр тодорон харадаг байгаа. Коммунис байгуулалтын эгээн харюусалгатай шатануудай нэгэндэ Таниие КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретаряар һунгажа. эгээн хүндэтэй, эгээн бэрхэтэй хүдэлмэри имагтал Танда, Леонид Ильич, парти болон Центральна Комитет даалгахал ёһоороо даалгаһан байна. Арбан хоёр жэл үлүүтэй соо Та энэ үндэр дээдэ найдабариие нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ байнат. (Удаан альга ташалга).

Манай партиин, совет арадай ажабайдалдахи эдэ арбан хоёр жэлые ямар юумэн эгээн эли тодоор элирхэйлнэб?

Энэ хадаа түбхын түрүүчэдэ социалис обществын хүгжэлтын аласай гайхамшаг шэнэ арга боломжонуудые нээһэн, тэрэнэй экономикын хүсэн түгэлдэр хүгжэлтэ дэбжэлтэ, совет хүнүүдэй баян дэлгэр бэ болбосоронгы байдалые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ ябадал хангаһан КПСС-эй гурбан съезд болоно.

Энэ хадаа хүгжэлтэ түгэс социализмын шатада совет обществын оролго, коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуурие сэхэ байгуулжа эхилһэн үншар болоно.

Энэ хадаа ниитын харилсаануудай хүсэтэ түргэн хүгжэлтэ, бүхы ангинуудай ба социальна бүлэгүүдэй нягта нэгэдэлэй бэхижэлгэ, Агуухэ Совет Эхэ оронойбүхы нацинуудай, арад үндэһэтэдэй аха дүүгэй хани барисаан ба харилсаа холбооной бэхижэлгэ болоно.

Угаа ехэ удха шанартай эдэ үйлэ хэрэгүүд ба ябуулганууд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин нэрэтэйнь, Леонид Ильич, Танай нэрэтэй нягта холбоотой. (Удаан альга ташалга).

Үнгэрһэн хугасаа соо бүхы хүн түрэлтэнэй ажабайдалда таарамжатай ехэ хубилалтанууд болоһон байна.

Энэ хадаа түбхын түрүүндэ дэлхэйн социализмын саашанхи хүгжэлтэ, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай хүсэ шадалай ба нягта нэгэдэлэй ургалта, мүнөө сагай түүхын ябасада тэрэнэй бүри ехээр нүлөөлдэг болоһон ябадал болоно. Империализмда, колониализмда, шэнэ түхэлэй колониализмда эсэргүү тэмсэлдэ национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөн ехэ шэнэ илалтануудые туйлаа. Советскэ Союзай уласхоорондын байдал ба нэрэ хүндэнь бүри ехээр бэхижээ.

Уласхоорондын харилсаан «хүйтэн дайнһаа», шахардуу байдалһаа гаража, шахардуу байдал һуларуулха, социальна ондо ондоо байгууламжатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор оршохо шэглэлтэй хубилалтаар тэмдэглэгдээ. Шахардуу байдал һуларуулгые гүнзэгырүүлхэ, бодото хэрэг болгохо ябуулгада ээрхэг түримхэй империалис бүлэгүүдэй шуналтайгаар эсэргүүсэбэшье һаань, буу зэбсэгүүдые үрдилдэн түхеэрхэ ябадалай үшөө үргэлжэлһөөр байбашье һаань, имагта шухала удха шанартай политическэ илалта туйлагдаа. термоядерна дайнай аюул бага болгогдоо, амгалан байдал бүри найдамтай, бүри бата бэхи болоо гэжэ бүрин эрхэтэйгээр хэлэжэ болохо байна. (Удаан альга ташалга).

Аха дүү социалис оронуудай, коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, национально-сүлөөрэлгын, түрүү үзэл бодолтой, эб этэй байхые хүсэдэг бүхы хүсэнүүдэй нягтаар нэгэдэһэнэй ашаар иимэ амжалта гүйлагдаа. Иимэ юумэн манай Эхэ оронойманай партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй оролдолго хүсэлэлгэнүүдэй ашаар туйлагдаа, энэмнай амгалан байдалай түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневэй нэрэтэйнь тон нягта холбоотой. (Удаан альга ташалга).

Партиин хүтэлбэрилхы органуудай, Леонид Ильич, Танай өөрынтнай ажал ябуулгые КПСС-эй хамтын ухаан бодолой ба хүсэл зоригой бэелэл, һан баялигтань Танай хубитаяа ехээр оруулдаг марксистско-ленинскэ һургаалай эшэ бодолнууд болон гол ёһонуудта хэлбэришэгүй үнэн байлгын эрхим жэшээ болоно гэжэ совет хүнүүд тоолоно. Партиин XXV съезд дээрэ Танай хэһэн, ЦК-гай тоосоото элидхэлэй бодомжонууд ба тобшололнууд научна коммунизмын теориие бодото хэрэгые хүгжөөхэ ябадалдахи ехэ шэнэ туйлалта болоно гэжэ манай оронойажалшад, дэлхэйн олониитэ ойлгон мэдэрэнхэй. Съездын шиидхэбэринүүд. съезд дээрэ, мүн ЦК-гай октябриин (1976 оной) Пленум дээрэ Танай хэлэһэн үгэнүүд ехэ ашаг үрэ, эрхим шанар хангаха табан жэлэй даабаринуудые дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөнэй маша ехэ дэбжэлтэ үүсхээ. Партиин түсэбүүд — КПСС-ые. Танай толгойлдог тэрэнэй Центральна Комитедые тойрожо нягтаар жагсаһан совет арадай үнэхөөрөө шухалын шухала хэрэг болоно гэжэ түс дэбжэлтэ тон үнэншэмөөр элирхэйлэн харуулна. (Удаан альга ташалга).

Та, Леонид Ильич, совет хүнүүдэй хүсэл бодол, эрилтэ хэрэглэмжэнүүд ба эрмэлзэлнүүдые хододоо һайн мэдэнэт. Та үе сагай эрилтые ойлгожо, тэдэниие бодото хэрэгүүд болгохо шадабаритай совет обществын ажабайдалай бүхы талануудые улам һайжаруулха зорилготой хүдэлмэри барагдашагүй эршэ зоригтойгоор, оролдосотой нэтэрүүгээр эмхидхэдэг байнат. Энэ хадаа эгээл һайн ажабайдалай түлөө, ажалша хүнүүдэй паруул һайхан ерээдүйн байдалай түлөө тэмсэхын тула агуухэ Ленинэй эмхидхэл байгуулһан партиин хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшын эгээн тол, шухала шанар болоно.

Партиин эгээн дээдэ этигэл найдабарида хүртэһэн, хэмжээлшэгүй ехэ харюусалга даадаг, коммунист Брежнев юрын, даруу зантай хүн байгаа, байнашье гээд мүнөөдэр тусхайлан тэмдэглэжэ шадаха байнабди. Арад зоной аша туһада заха хизааргүй үнэн байдаг. Хүнүүд түшаа залан сэхэ, анхаралтай байдаг, нүхэдэй һанал бодолые хараада абаха шадабари, партийна шанга эрилтэ, һанаагаа амаралгада эбсэшэгүйгөөр хандадаг, бүхы шэнэ, түрүү юумэндэ хододоо анхаралтай байдаг ябадал — эдэ бүгэдэ Леонид Ильич, Танай онсо гайхамшаг шанарнууд болоно. (Удаан альга ташалга)

Хүндэтэ хани!

Эгээн һайн һайхан хүсэлэнгүүдтэй амаршалганууд. бэшэгүүд эдэ үдэрнүүдтэ Танай нэрэ дээрэ Совет оронойбүхы нютагуудһаа, дэлхэйн бүхы оронуудһаа таһалгаряагүй ерэжэ байһаар. Тэдээн дотороо Танда баяр. баясхалангай мэдэрэлнүүдээ элирхэйлһэниинь — политик-ленинецтэ, хүтэлбэрилэгшэ-коммунистда эгээн ехэ. эгээн үнэтэй шагнал болоно. (Удаан альга ташалга).

Эгээл үнэн сэхэ, энэрхы һайхан, жаргалта общество газар дэлхэй дээрэ зохёон байгуулгын агууехэ хэрэгтэ Танай оруулһан хубитые Эхэ оронимнай үндэрөөр сэгнэбэ — гурбадахи Алтан одон — Советскэ Союзай Геройн одон мүнөөдэр Танай үбсүүндэ ябарба. (Удаан альга ташалга).

Социалис оронуудай арадуудай аха дүү ёһоной хани барисаас, Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай нэгэдэлые саашадань бэхижүүлхэ, бата эб найрамдал хангаха ба дэлхэйн бүхы арадуудай һайн хүршэ ёһоной харилсаа холбоо тогтоохо талаар манай партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй Танай. Леонид Ильич, бэелүүлдэг политическэ хараа шугамай шухала удха шанартай, аша үрэ ехэтэй байһые, мэдэрһэн ябадалые олон гүрэнүүдэй үндэр дээдын шагналнуудые Танда барюулалга гэршэлнэ.

Энэ гайхамшагта үдэр бидэнэртэй хамта байһан социалис оронуудай аха дүү Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэд хүндэтэ нүхэд Тодор Живковые (альга ташалга), Янош Кадарые (альга ташалга), Эрих Хонеккерые (альга ташалга), Рауль Кастрые (альга ташалга), Юмжагийн Цеденбалые (альга ташалга), Эдвард Герегые (альга ташалга), Николае Чаушескуе (альга ташалга), Густав Гусагые (альга ташалга) бидэ үнэн зүрхэнһөө амаршалжа байһандаа баяртайбди. Бусад Коммунис партинуудай Москвада ерээд байһан хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад. манай нүхэд Арисменди (альга ташалга), Ибаррури (альга ташалга), Престес (альга ташалга). Есперсен (альга ташалга), Чандра (альга ташалга), Сорриля (альга ташалга) гэгшэд мүн лэ манай дунда байлсана. Манай партиин ба арадай ажал ябуулгые үндэрөөр сэгнэһэнэйтнай түлөө, Леонид Ильич Брежневтэ шагналнуудые барюулһанайтнай (удаан альга ташалга) үнэн зүрхэнэй амаршалгануудайтнай түлөө аха дүү партинуудта, арадуудта гүнзэгы талархалтай байһанаа бүхы зүрхэ сэдьхэлһээ мэдүүлнэбди.

Та, Леоинд Ильич, эдэ шагналнуудта хэнһээшье үлүүгээр хүртэхэ ёһотойт. Совет обществын ямар хүнүүдые хүмүүжүүлжэ Коммунис партиин ямар хүтэлбэрилэгшэдые хүмүүжүүлээд, шэлэн табижа байдагые Танай ажалай, Танай ажабайдалай жэшээ дээрэһээ бүхы арадууд хаража шадахал! Эдэмнай марксизм-ленинизмын суртал һургаалнуудай илан мандахын түлөө нугаршагүй тэмсэлшэд ёһотойл ленинскэ хатуужалтай, дэлисэтэй ажал ябуулагшад болоно. (Удаан альга ташалга).

Манай хүндэтэ хани ба нүхэр, Таниие аха дүү ёһоор үшөө дахин халуунаар амаршалхыемнии зүбшөөгыт. Манай ленинскэ партиин ба агуухэ совет арадай аша туһада, бүхы ажалша хүн түрэлтэнэй аша туһада, эб найрамдалай ба коммунизмын аша туһада бидэ бултадаа — гансал Совет оронойбэшэ, харин хилын саанахи олон миллион хүнүүдэй бидэнэртэ хамжан ниилэхэ байһандань этигэнэб — олон удаан жэлнүүдтэ ажаһуухыетнай, элүүр энхэ ябахыетнай, Танай айхабтар шухала, орёо бэрхэшээлтэй, харюусалгатай ажал ябуулгадаа шэнэ амжалтануудые туйхалыетнай Танда үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди! (Нэрьемэ удаан альга ташалга).

Танай, Леонид Ильич, һайхан сэдьхэлтэ хэтын хани нүхэр Виктория Петровнада, Танай гайхамшаг булын бүхы гэшүүдтэ элүүр энхэ, олон удаан жэлнүүдтэ зол жаргалтайгаар ажаһууха эгээл һайн һайхан хүсэлэнгүүдые зүрхэ сэдьхэлһээ хүргэнэбди. (Альга ташалга).

Танай элүүр энхэ ябахын түлөө, Леонид Ильич! (Удаан альга ташалга).

Нүхэр М. А. Сусловай хэлэһэн үгэ ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ угтагдаа.

Нүхэр М. А. Сусловай түгэсхэлэй үгэнүүдые уулзалгада хабаадагшад удаан үргэлжэлһэн нэрьемэ халуун альга ташалгаар угтаба. Бултадаа һуурнһаа бодоно. Леонид Ильичые пионернүүд амаршалаад, тэрээндэ ба тэрэнэй һамган Виктория Петровнада улаан үнгэтэй батлаа сэсэгүүдые барюулба.

Түрүүлэгшээр һууһан нүхэр М. А. Суслов **партиин Московско горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр В. В. Гришиндэ** үгэ үгэнэ. Московско городской партийна организациин ба ниислэл хотын ажалшадай үмэнэһөө тэрэ гайхамшагта ойгоорнь Леонид Ильичые халуунаар, үнэн зүрхэнһөө амаршалаад, совет арадай зол жаргалай, эб найрамдал бэхижүүлгын. агуухэ коммунис суртал һургаалнуудай илан мандахын аша туһада ажал ябуулгадаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэрээндэ хүсэбэ.

Леонид Ильич Брежневэй ажал ябуулга 25 шахуу жэл соо Москватай холбоотой юм гэжэ нүхэр В. В. Гришин тэмдэглээ. Манай хото город тухайда анхаралаа хандуулжа байдагыетнай ниислэл хотын ажалшад саг үргэлжэ мэдэрнэ гэжэ тэрэ хэлэбэ. Москвае жэшээтэ коммунис хото болгохо талаар Танай табиһан зорилго бүхы городской партийна организациин, бүхы москвагайхидай ажал ябуулгын дайшалхы программа болонхой.

Украинын Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр В. В. Щербицкий Украинын Компартиин Центральна Комитедэй, Украинын ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө совет Украинын коммунистнуудай, бүхы ажалшадай үмэнэһөө юбилярые амаршалба. Танай, Леонид Ильич, түрэһэн, урган ехэ болоһон, шэн габьяатайгаар ажаллаһан, эрэлхэг зоригтойгоор дайлалдаһан, һалбаран сэсэглэжэ байдаг Украинын газар, арад зон энэ баяр ёһололто үедэ Танда эгээл халуун амаршалгануудые. хизааргүй ехэ дурлалай. хүндэлэлгын мэдэрэлнүүдые хүргэнэ.

Хүндэтэ Леонид Ильич, манай партиин дайшалхы штаб. тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет Танай нэрэ дээрэ хоёрдохи арбан жэлээ ёһотойл ленинскэ һургуулиин хүтэлбэрилэгшэ, эрмэлзэл ехэтэй, залан сэхэ интернационалист, сэсэн мэргэн ба холын хараата политик, олониитые нэгэдүүлжэ, агуухэ хэрэгүүдтэ зоригжуулжа шададаг энэрхы һайхан ба урин зулгы зантай хүтэлбэрилэгшэтэй болонхой.

Республикымнай ажалшад. бүхы совет арадтал адли, Эхэ оронойнгоо инаг хайрата, үнэн сэхэ хүбүүн, мүнөө үеын политическэ ба гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша — нүхэр Леонид Ильич Брежневээр омогорходог юм гэжэ **Казахстанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр Д. А. Кунаев** хэлэбэ. Танай ажабайдалай үсөөн бэшэ алдарта хуудаһанууд манай республикатай, республиканска партийна организациин ажал ябуулгатай таһаршагүй холбоотой юм гэжэ Д. А. Кунаев үргэлжэлүүлбэ. Казахстаниие оронойтаряа ехээр таожа ургуулдаг нютагуудай нэгэн болгоһон шэнэ газар элдүүрилгын мартагдашагүй, баатаршалгата үе сагта Та республикымнай ударидаһан байгаат. Совет Казахстанай баялиг [illegible] солдо Танай нэрэтэй холбоотой юм.

Республикада, бүхы оронһоо Танай хэһэн бүхы һайн һайхан, агууехэ хэрэгэй түлөө Ленинэй агууехэ партиин асари ехэ хараа түсэбүүдые Тандал адли үндэр үрэ дүнгүүдтэйгээр бодото дээрэнь саашадаашье амжалтатайгаар бэелүүлхын тула мүнөөнэйхидэл мэтэ буурашагүй зохёон байгуулхы эршэ хүсэтэй, элүүр энхэ, омогтой сарюун ябахыетнай баяр баясхаланта казахстанайхид бүхы сэдьхэлһээ Танда хүсэнэ.

Түрүүлэгшээр һуугша **Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Э. Герегтэ** үгэ үгэбэ. Нүхэр Л. И. Брежневтэ хандан, тэрэ иигэжэ хэлээ: Та уласхоорондын аюулгүй байдал, эб найрамдал хангаха зорилготой ажал ябуулга хүтэлбэрилнэт, шахардуу байдал һуларуулгын ба арадуудай хоорондо харилсаа холбоо тогтоолгын түрүү тэмсэлшэ болонот. КПСС-эй XXIV съезд дээрэ һайшаагдан абтаһан. XXV съезд дээрэ саашадань хүгжөөгдэһэн эб найрамдалай түүхэтэ программа, Советскэ Союзай эб найрамдалта үүсхэлнүүд — эдэ бүгэдэ эгээл һайн һайхан уг зорилгонуудые бэелүүлхын аша туһада Танай эсэшэ сусашагүй ажалтай холбоотой байна. Эрхэ сүлөөгэй, национальна бэеэ даалһан ба амгалан тайбан байдалай ёһотойл үнэ сэнгые бидэ, полягууд, өөһэдынгөө мянган жэлэй түүхын дүй дүршэлһөө илангаяа һайнаар мэдэхэбди. Эгээл иимэһээ бидэ арадай ажана байдалай хэрэгтэ хүсэ шадалаа сүм элсүүлэн үгэдэг хүнүүдые үнэлэрөөр сэгнэнэбди. Тиимэһээ Танай, Леонид Ильич, нэрэ сүлөөтэ, үнэн зүб байдалай ба эб найрамдалай түлөө хүн түрэлтэнэй тэмсэлэй түүхэдэ хэтэдээ орохо юм.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр М. С. Соломенцев иигэжэ мэдүүлбэ: Бидэ, коммунистнууд, Ленин шэнгеэр ажаһуухые, ажаллахые, Ленин шэнгеэр тэмсэхые, илахые Танһаа һуранабди. Коммунис суртал һургаалнуудай илан мандахын аша туһада, эб найрамдалай ба хүн түрэлтэнэй жаргалта байдалай аша туһада коммунист-ленинец партиингаа тугые яажа үндэр дээрэ үргэжэ ябаха, арад зондоо алба хэхэ, хүсэ шадалаа гамнахагүй ёһотойб гэжэ Та бидэнэртэ жэшээ харуулнат.

Бүхы дэлхэй дээрэ Танай нэрэ хүндэ ургаа гэжэ нүхэр М. С. Соломенцев тэмдэглээ. Мүнөө арадуудай хуби заяанда нүлөөлһэн асари ехэ бүхы ушар хэрэг Советскэ Союзай Коммунис партитай, Танай нэрэтэй холбоотой байна. Эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ иимэ ехэ хубитаяа оруулжа байһан политическэ гүрэнэй ондоо ажал ябуулагша мүнөө дэлхэй дээрэ үгыл.

Партиин Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Г. В. Романов партиин Ленинградска областной ба городской комитедүүдэй, Ленинэй хотын ба областиин коммунистнуудай, бүхы ажалшадай үмэнэһөө инаг дурата Эхэ оронойнгоо һалбаран мандахын, эб найрамдал болон уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхын аша туһада үрэ ехэтэйгээр ажаллаха хүсэлэнгүүдтэйгээр Леонид Ильич Брежневтэ хандаба. Агууехэ Октябриин социалис революцида хабаадагшадай, Питерэй наһажаал хүдэлмэришэдэй, ленинскэ партиин ветерануудай зүгһөө Танда, хүндэтэ Леонид Ильич, һайн һайхан хүсэлэнгүүдые зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэн дамжуулнаб гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Манай орон — хүдэлмэришэд болон таряашадай дэлхэй дээрэхи түрүүшын гүрэн — өөрынгөө 60-дахи жэлдэ гэгээн гэрэлтэ ерээдүйдөө бата найдамтайгаар дабшан оробо. Иимэ бата найдабари совет арадай шэн габьяата ажалһаа. Коммунис партиин нугаршагүй дура зоригһоо, тэрэнэй дайшалхы штаб — элитэ ехэ политическэ хүтэлбэрилэгшэ ба эмхидхэлшэ Леонид Ильич Брежнев түрүүтэй Центральна Комитедэй сэсэ мэргэн ажал ябуулгаһаа эшэ үндэһэтэй юм.

Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин ЦК-гай Генеральна секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Э. Хонеккерто үгэ үгтэбэ. Бүхы хүсэ шадалаа Эхэ ороондоо, партидаа зорюулан, Та үнэн хэрэгэй түлөө хододоо тэмсээт. зохёон байгуулхы элэбхитэй ажалаа ходо ябуулаат, гэжэ тэрэ тэмдэглээ. КПСС-тэ үндэр дээдын тушаалда Танай хүдэлжэ байһан арбан хоёр жэл соо Совет Социалис Республикануудай Союз үзэгдөө дуулдаагүй ехэ амжалтануудые туйлаба. Дэлхэйн социалис оронуудай хүсэ шадал булигдашагүй болоо. Гол шухала юумэниинь юуб гэхэдэ, манай газар дэлхэй һайн тээшэ хубилаа. Газар дэлхэйн хүнүүд эрхэ сүлөөтэй боложо, амгалан тайбан ерээдүйдөө батаар этигэнэ.

Гүрэнүүдэй ба социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай арадуудай хоорондохи аха дүү ёһоной харилсаа холбоое бэхижүүлгэдэ элитэ ехэ нүлөө үзүүлжэ, манай арадтай һанал нэгэтэй байһанаа, түгэс хүгжэһэн социалис общество байгуулгада сэгнэшэгүй туһаламжа, дэмжэлгэ хододоо үзүүлжэ байдагайтнай түлөө Танда баяр баясхалан хүргэнэбди.

Энэ уулзалга дээрэ үгэ хэлэһэн **Чехословакиин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент нүхэр Г. Гусак** иигэжэ тэмдэглээ. Манай парти, манай арад Советскэ Союзай хүдэлмэришэн ангиин ба арадай агуухэ хүбүүн, дүлэтэ коммунист, социализм ба коммунизмын илалтата замаар дабшадаг Советскэ Союзай арадуудые хүтэлбэрилдэг партиин түлөөлэгшэ Таниие, Леонид Ильич, хүндэлдэг юм. Марксизм-ленинизмын революционно үзэл сурталда үнэн сэхэ байдагыетнай, мүн социалис хани нэгэдэлэй, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ, ниитэ дэбжэлтэ ба дэлхэй дээрэ эб найрамдал аюулгүй байдал бэхижүүлхэ тээшэ эсэшэ сусашагүйгөөр эрмэлзэдэг Танай хүсэл эрмэлзэлыетнай тэдэнэр хүндэлдэг байна.

Алдарта Совет Армиин зэргэнүүдтэ Танай, хүндэтэ Леонид Ильич, өөрынтнай хабаадалсаһан тухай дурасхаалые манай арад зүрхэ сэдьхэлдээ хадагалжа ябадаг юм гэжэ мүнөө дахин онсолон тэмдэглэхэ хүсэлэн намда би гэжэ нүхэр Г. Гусак үгээ үргэлжэлүүлээ. Түс арми немец фашизмые илажа, Чехословакидашье эрхэ сүлөө олгоо һэн.

Профсоюзуудай 110 миллион гэшүүдэй үмэнэһөө Л. И. Брежневтэ хани халуун амаршалга **ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ нүхэр А. И. Шибаев** дамжуулан хүргөө. Юрын ажалша хүнүүд тухай, тэдэнэй хүдэлмэриин, ажаһуудалай, амаралтын эрхэ нүхэсэл һайжаруулха тухай Танай, Леонид Ильич, хандуулдаг эсэгэ ёһоной, үнэн зүрхэнэй, ёһотойл ленинскэ анхарал оролдолго. мүн арад ниитын үүсхэлнүүд болон зохёохы ажалые дэмжэлгэ хадаа Танда хани халуун инаг дура, нэрэ хүндэ олгоод, агуухэ Эхэ оронимнай аша туһада ажалай шэнэ туйлалтануудта тэдэниие зоригжуулна гэжэ тэрэ хэлээ.

Профсоюзууд тухай ленинскэ һургаалые хүгжөөлгэдэ туйлай ехэ хубитаяа оруулһанайтнай түлөө, эгээл олон хүн зонтой ниитын энэ организацида саг үргэлжын туһаламжа, үндэр этигэл найдабари үзүүлдэгэйтнай түлөө Танда, хүндэтэ Леонид Ильич, совет профсоюзуудай үмэнэһөө ехэ баяр баясхалан хүргэнэбди.

Юбилярта хандажа, **Венгриин хүдэлмэришэнэй социалис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Я. Кадар** амаршалгын үгэ хэлэһэн байна. Нүхэр Брежневэй нэрэ хадаа өөрынь хододоо алба хэһэн агуухэ үзэл сурталнуудтай. өөрынь хабаадаһан ба хүтэлбэрлһэн түүхэтэ үйлэ хэрэгүүдтэй таһаршагүй холбоотой юм гэжэ тэрэ хэлээ. Нүхэр Брежнев манай амжалтануудые үнэн сэдьхэлэйнгээ баяраар хубаалдадаг байхаһаа гадна манай түүхын бэрхэшээлтэй үедэ бидэнтэй хамта. бидэнтэй зэргэлээд жагсаһан, тулалдаһан юм гэжэ бидэ, Венгриин коммунистнууд, онсо баяр баясхалан хүргэнэбди, тэрэниинь хэзээдэшье мартахагүйбди. Венгер болон совет арадуудай хани барисаанай аша туһада. аха дүүгэй харилсаа холбоо хүгжөөлгын аша туһада тэрэнэй хэһэн ба хэжэ байһан али бүхы юумэнэй түлөө ба хүргэнэбди.

Болгариин Коммунис па тиин ЦК-гай Нэгэдэхи се ретарь, НРБ-гэй Гүрэ Соведэй түрүүлэгшэ нү Т. Живков иигэжэ хэл Бидэндэ, болгарнуудта най нэрэ, хүндэтэ Леон Ильич, болгар-совет хан барисаанай эгээл аша үрэт ба али бүхы талын ма хүгжэлтэтэй хэтэ холбоотой юм. Энэ жэнхэ сэбэр һайхан хани барис манай ажабайдалай нан хуули болонхой. Тэрэ ха модоной үндэһэнһөө тэрэ орой хүрэтэр модон со амидархы шэмэ мэтэ, ман амжалта бүхэндэ харагда юм.

Болгариин газар да манай хани барисаанай о хоп памятнигуудые а нангинаар сахин хамгаал гэжэ мэдээжэ. Зүгөөр хөөрөө эдэ памятнигууд томшогүй олон юм, яа дааб гэхэдэ, мүнөө бол зүрхэн бүхэн — энэ ха болгар-совет хани барис най амиды памятник ба шэг тулгуури мүн. Тэ бидэнэр танайшье образ нүхэр Брежнев — Бол риин Арадай Республик хоёр дахин Герой, социал Болгариин үмэнэ харуул Танай аша габьяае сахин дагалжа байдагбди.

СССР-эй оборонын нистр, Советскэ Союзай ма шал нүхэр Д. У. Устин Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүү сэрэгшэдэй үмэнэһөө, өөр Советскэ Союзай мар Л. И. Брежневые алда ойгоорнь, Ленинэй орден Советскэ Союзай Гер «Алтан одон» гэжэ хоёр медаляар, мүн СССР-эй гү рэнэй гербын алтан зураглал тай хүндэлэлэй тэмдэг бол хо зэбсэгээр шагнагдаһаар халуунаар амаршалба.

Эдэнэр тухайда, Арми Флодой саашадань нарижу лан һайжаруулха тухай са үргэлжын анхарал оролдолго хандуулжа байһанайнь түлө министр совет сэрэгшэдэй үмэнэһөө нүхэр Л. И. Брежневтэ баяр баясхалан хүргэ бэ. Мүнөө алдарта Зэбсэгтэ Хүсэнүүд совет арадай амга лан ажалые найдамтайгаар сахин хамгаална, газар дэ рэ бүгэдэ ниитын эб найрам далай түшэг тулгуури болон гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Румыниин Коммунис партиин Генеральна секретарь, СРР-эй Президент нүхэр Н. Чаушеску юбилярые амаршалһан байна. КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретариин тушаалда байхадаа, Танай һэн эсэшэ сусашагүй ажа ябуулгые, Советскэ Союзай газар дээрэ шэнэ общество байгуулха, Эхэ оронойэ номическа, соёлой ба со альна хүгжэлтын, һалбаран мандалгын хэрэгтэ, сов арадуудай материальна һу дал байдал һайжаруул оюун сэдьхэлэй хэ дээшэлүүлгын агууехэ х рэгтэ танай хэһэн эсэшэ с сашагүй ажал ябуулгые б дэ мэдэдэгбди. илангаяа он со сэгнэдэгбди. Түрүү үз тэй болон империализмда эсэргүү хүсэнүүдэй хамжу гаар уласхоорондын байдалда революционно шэнж тэй социальна ба национальна гүн гүнзэгы хубилалтануудые бэелүүлхэ хэрэгт социалис оронууд. мүн т шүүрилтэ байдал һул гада, аюулгүй байдал ба эб найрамдалда шэглүүлэгдэһ тэдэнэй политика шухала үүргэ дүүргэнэ. Центральна Комитедэй Генеральна кретариин тушаалда бай уласхоорондын коммунис хүдэлмэришэнэй хүд лөөнэй элитэ ехэ ажал я лагша байһан Танай бэри доро Советскэ Союз политикые бэелүүлхэ тэ горитой удха шанарт хубитаяа оруулна.

Ленинскэ комсомолой, луушуулай, эдир ленин цүүдэй үмэнэһөө Леонид Ильичые **ВЛКСМ-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Е. М. Тяжельников** үнэн зүрхэнһөө амаршалһан байна. 35 миллион гэшүүтэй комсомолой дура зориг элирхэйлэн. ВЛКСМ-эй Центральна Комитет хадаа Ленинскэ комсомолой уласхоорондын залуушуулай хүдэлөөнэй үмэнэ элитэ аша габьятай байһанайнь түлөө ВЛКСМ-эй зэбсэ

(Түгэсхэлынь 3 - дахи нюурта).

АРТИИН, СОВЕТ АРАДАЙ ҮНЭН ХҮБҮҮН

Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ 70 наһанай ойтой дашарамдуулан Кремльдэ уулзалга болобо

эл. Эхининь 2-до-

эдэбхитэйгээр хү-
най түлөө, комсо-
н совет залуушуул
ленинскэ анхарал
гаргадагайтнай ту-
ие, хүндэтэ Леонид
ВЛКСМ-эй Хүндэ-
тан тэмдэгээр шаг-
баяртайгаар мэдээ-
д тэрэ хэлээ.
Леонид Ильич,
70 жэлэй ойн үдэр
онуудай комсомол-
залуушуул түрэл
үнэн сэхэ байха-
таршалга харуул-
эн байхабди гэжэ
олой оршон бай-
хаа тангаригаа үгэ-
жэ нүхэр Е М-
ков мэдүүлһэн

ссиин Компартиин
Нэгэдэхи секретарь
П. М. Машеров,
най Компартиин
Нэгэдэхи секретарь
Ш. Р. Рашидов,
жанай Компартиин
Нэгэдэхи секретарь
А. Ал[illegible] Грузиин
ин ЦК-гай Нэгэдэ-
арь нүхэр Э. А.
адзе, Молдавиин
ин ЦК-гай Нэгэ-
етарь нүхэр И. И.
атвиин Компартиин
Нэгэдэхи секретарь
Э. Восс, Киргизэй
ин ЦК-гай Нэгэдэ-
ретарь нүхэр Т. У.
Литвагай Ком-
ЦК-гай Нэгэдэхи
нүхэр П. П.
чус, Таджикиста-
партиин ЦК-гай Нэ-
секретарь нүхэр
сулов, Эстониин
ин ЦК-гай Нэгэдэ-
арь нүхэр И. Г.
рмениин Компар-
гай Нэгэдэхи сек-
нүхэр К. С. Демир-
кменистанай Ком
ЦК-гай Нэгэдэхи
нүхэр М. Г. Гапу-
эд юбилярта ханда-
халуун амаршалга-
ргэһэн байна.
хэ түхэлэй партий-
эрилэгшэ ба элитэ
ическэ ажал ябуу-
хэр Л. И. Брежне-
й ехэ оюун бэлиг
дэнэр хэлээ. Ажэ-
баян дүй дүршэл-
унис байгуулал-
ба бодото байдал
гүнзэгыгөөр мэдэдэг,
ин ленинскэ онол
адамараар шудал-
Леонид Ильич
СССР-эй экономиче-
шадалые, ажалша-
байдалай хэмжээе
лхэ, ороной оборон-
шадалые шангадха-
лхэйн социализмын
лтые бэхижүүлхэ,
ондын коммунис ба
ишэнэй хүдэлөөе
жагсааха, эб най-
ба арадуудай аюул-
ал бэхижүүлхэ гэхэ
унис партиин, Со-
ий бэелүүлдэг гол
шухала шэглэлнүү-
ёон хараалха, мүн
хэрэгтэ туйлай
аяа оруулна.
Ильич Брежневэй
ажал ябуулга
хүнэй ашата туһада
нхай, тапаршагүй
рилсаа холбоониинь
арад зонтой ходо-
дог байгаа, мүнөө-
ёһоор гэжэ тэдэнэр
Хүдэлмэришэн ан-
ы ажалшадай аша
түлөө нүхэр Л. И.
хаанашье, хэзээдэ-
эндэ хабаатай эршэ
эр оролдосотой нэ-
тэмсэдэг байгаа,
тэмсэһээр.
Компартиин ЦК-
дохи секретарь, Ку-
убликын Гүрэнэй
Түрүүлэгшын нэгэ-
эгшо, Революцион-
гтэ хүсэнүүдэй ми
хэр Рауль Кастро-
лэгшээр һуугша үгэ
билярта хандахадаа,
Кастро иигэжэ хэ-

анхамшагта үдэр Ку-
Коммунис партиин
на Комитедэй Нэ-
секретарь Фидель
Кубын бүхы ком-
удай үмэнэһөө мү-
хэзээ хэзээнэйхи-
гүнзэгы болоһон эб-
хани барисаанай.
хэ инаг дуранай ба
хын баяр баясха-
эрэл Танда, нү-
Ильич Брежнев,
ин хүргэнэб.
рамдалай, арадуу-
иональна талаараа
ын түлөө, социа-
коммунизмын түлөө
еонид Ильич Бреж-
рынь КПСС-эй хү-
эгшэдэй болон пар-
ы гэшүүдэй үдэр бүри ба нэтэрүүгээр тэмсэхэдээ хэдэг туйлай ехэ ажал ябуулгаарнь гансашье коммунистнууд бэшэ, мүн бүхы дэлхэйн түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэн мүнөөдэр дүүрэн эрхэтэйгээр омогорхон баясана.

Эрхим хүндэтэ нүхэр Леонид Ильич Брежнев. Танай хэһэн бүхы юумэнэй түлөө, хүн түрэлтэндэ. Танай ямар ехэ үүргэтэй байһанайтнай түлөө хундага үргэхые дурадхаад, партида, арадтаа, бүхы хүн түрэлтэндэ саашадаашье шэн габьяатайгаар алба хэхынтнай тула элүүр энхэ ябахые, олон удаан жэлнүүдтэ ажаябахые Танда хүсэнэб.

Монголой Арадай-революционно партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Монголой Арадай Республикын Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Юмжагийн Цеденбалда үгэ үгтэнэ. Тэрэ иигэжэ хэлэбэ: Леонид Ильич Брежневые Манай дүтын нүхэр ба ахай мүнөөдэр амаршалхадаа, юрын хүдэлмэришэнһөө ажалайнгаа намтар эхилээд, тэмсэлшын алдарта зам гаталжа, коммунистнуудай эгээл нэрэ хүндэтэй, хүсэн түгэлдэр партиин — Советскэ Союзай Коммунис партиин бүгэдэндэ мэдэрэгдэһэн хүтэлбэрилэгшэ, мүнөө үеын политическэ элитэ ехэ ажал ябуулагша болоһон хүнэй айхабтар ехэ габьяануудые гүнзэгы халуунаар ёһолон хүндэлжэ байнабди. Совет гүрэнэй урган хүгжэлтэдэ, һалбаралгада, социалис хани харилсаата оронуудай, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй саашанхи нэгэдэл ба жагсаалда, эб найрамдал болон арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлгэдэ Та, хүндэтэ Леонид Ильич, айхабтар ехэ үүргэ дүүргэнэт. Танай ойн баярай гайхамшагта энэ үдэр элитэ ехэ габьяануудыетнай баяр баясхаланта хүн түрэлтэн үндэрөөр сэгнэнэ.

Уругвайн Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Родней Арисменди үгэ хэлэбэ. Латин Америкын арадуудта, Уругвайн арад ба Компартида Леонид Ильич Брежневэй хододоо интернациональна һанал нэгэтэй байдагай түлөө хундага үргэхые тэрэ дурадхаа

Хашалта харшалтануудта эсэргүүсэн, фашиз зэрлиг дошхон хорото ябуулгануудһаа хохидоһон коммунистнуудай, бусад патриодуудай ажабайдал болон эрхэ сүлөө хамгаалхын тула сэхээр тэмсэдэгэйтнай түлөө Танда, нүхэр Брежнев, манай нүхэр, хүндэтэ хани, баяр баясхалан хүргэнэбди. Түрмэһөө гаргагдахадамни, КПСС, нүхэр Брежнев ехэ үүргэ дүүргээ һэн гэжэ һануулхые хүсэнэбди. Луис Корваланай — коммунистын зүрхэ сэдьхэлдэ булигдашагүй хүсэ нэмээдэг һүлдэ болоһон энэ эрэлхэг зоригтой, хүндэтэ нүхэрэйнгөө сүлөөлэгдэлэнтэй дашарамдуулан, мүнөө бидэ туйлай ехээр баярлажа байнабди.

Совет эрдэм наукын хүгжэлтэ тухай Советскэ Союзай Коммунис партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И Брежневэй өөрынь саг үргэлжэ хандуулдаг анхарал оролдолгые **СССР-эй Наукануудай академиин президент нүхэр А. П. Александров** өөрынгөө үгэ соо тэмдэглээ. Совет эрдэм наука хадаа манай орон дотор коммунизм байгуулгын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтэ сэхэ үйлэдбэрилгын хүсэн болонхой юм. Марксистско-ленинскэ теори хүгжэлгэдэ аша габьяатай байһанайнь түлөө КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ СССР-эй Наукануудай академиин президиум Карл Марксын нэрэмжэтэ алтан медаль олгобо гэжэ президент мэдээсээ.

Эндэ байгшад энэ мэдээсэлые үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаһан байна.

Уулзалгада хабаадагшад эндэ хэлэгдэһэн үгэнүүдые ехэ анхаралтайгаар шагнажа, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар нэгэнгэ бэшэ угтаһан байгаа.

Аха дүү партинуудһаа хабаадажа байһан хүтэлбэрилэгшэдэй түлөө, коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөө, аха дүү социалис оронуудай арадуудай түлөө, коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түлөө, бүхы дэлхэй дээрэхи манай аха дүүнэрэй түлөө, эб найрамдалай, арадууд сүлөөтэ ба бэеэ даһан байдалай түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүдэй нэгэдэлэй, илагсаалай түлөө, демократиин, социализмын, коммунизмын түлөө нүхэр М. А. Суслов хундага үргэбэ. Сугларагшад энэ хундагыень нэрьемэ удаан альга ташалгаар угтаа.

Түрүүлэгшээр һуугшын юбилярта үгэ үгэхэдэнь, зал соо удаан үргэлжэлһэн альга ташалга болобо. Уулзалгада хабаадагшад һууриһаа бодожо, Леонид Ильич Брежневые амаршалаа

Уулзалгада хабаадагшадта хандан, **КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л И. Брежнев** үгэ хэлэбэ

Хүндэтэ нүхэдүүдни!

Хүндэтэ ханинар!

Манай ороной бүхы союзна республикануудай Компартиин Центральна Комитедүүдэй нэгэдэхи секретарьнар, аха дүү социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэд мүнөөдэр эндэ үгэ хэлээ. Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй, манай алдарта комсомолой, эрдэмтэдэй, профсоюзуудай түлөөлэгшэд манай партида зорюулан, халуун дулаан үгэнүүдые мүн лэ хэлээ. Бусад нүхэднай үгэнүүдые хэлэбэ Энээнтэй дашарамдуулан, тиимэ хүнгэн бэшэ байгаашье һаань, эдэнэй хүн бүхэнэй хэлэһэн бүхы юумэндэ харюусахые хүсэнэб.

Эндэ үгэ хэлэһэн бүхы хүнүүдэй, тэрэ тоодо манай айлшадай — аха дүү социалис гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэһэн халуун дулаан, сэдьхэл хүдэлгэмэ үгэнүүдэй, һайн һайхан хүсэлэнгүүдэй түлөө үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт. Би сэдьхэлээ ехээр хүдэлэн. Таанадта бултандатнай баяр хүргэнэб.

Гэбэшье магтаалнуудһаа толгойгоо эрьедэг хүнүүдтэ хабаатай бэшэб гэжэ Таанадта, нүхэдүүд. хэлэхые хүсэнэб. Ажабайдал нимэ байхаар намайе һургаа. Эдир наһанһаа хүдэлмэришэнэй дунда ябааб. Түсэбтэ түрүүшын табан жэлэй хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ, дайнай түрүүшын үдэрнүүдһээ түгэс илалтын туйлагдатар дансанай һомон соогуур фронт дээрэ, дайнай һүүлэй һэргээлгын үедэ, шэнэ газар элдүүрилгын жэлнүүдтэ, — эдэ бүгэдые партиин үмэнэ, арадай үмэнэ минии юрын уялга гэжэ тоолон, шагнал тухай, магтаал тухай бодомжолонгүй, шэн габьяатайгаар ажалладаг, Эхэ орондоо бүхы хүсэ шадалаа элсүүлдэг хүнүүдтэй, хаанашье, ходоодоо ябаһан байнаб. Эдэ хүнүүдтэ адлирхуу байхые зорюута оролдоһон байнаб гэжэ хэлэжэ шадахагүйб. Би юрэ бусад тал адли байгааб, юрэдөөл, иимэ зандаа үлэхэб.

Эндэ мүнөөдэр хэлэгдэһэн, туйлалтанууд ба амжалтанууд тухай баярай үгэнүүд гансашье минии һайн таланууд болон габьяануудые тоолон дурдаһан бэшэ, харин агуухэ Ленинэй тоггоон байгуулһан партиин хүтэлбэри доро үнгэрһэн жэлнүүдтэ манай совет арадай—хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, ажалша интеллигенциин бүтээһэн агуухэ хэрэгүүдые мэдэрһэн ушар удхатайгаар намда дуулдаба. Манай ороной туйлалтанууд үнэхөөрөө гайхамшаг ехэ байна. Совет гүрэнэй оршон мандажа байгаа жарадахи жэлдэ ороод, гаталһан замаа эрьен харахадаа, энэ ушарые илангаяа эли тодоор мэдэрнэбди. Омогорхохо юумэнүүд бидэ бүгэдэндэ бии. Гэхэ зуура, бидэнэр бахархан дашуурдаг хооһон бодолтод бэшэбди. Манай ажабайдалда дутуу дунданууддайшье үшөөл бии байһые һайн мэдэнэ, харанабди. Эдэ дутуу дундануудаа түргөөр лэ усадхан зайсуулхын тула бултадаа оролдосотой нэтэрүүгээр хүдэлмэрилжэ байнабди.

Хүндэтэ нүхэдүүд! Манай ороной бүхы амжалтанууд Коммунис партиин хүтэлбэри доро, тэрэнэй зүб политикын ашаар туйлагдаа. Энэ ушар арсалтагүй. Капитангүй, штурмангүй нэгэшье онгосо океан далайда замаа тодорхойлжо, уг зорилгодоо хүрэжэ шадахагүй aаб даа. Ажалшадай эгээн ехэ дүй дүршэлтэй, ушар ёһо мэдэхэ отрядай, партиин хамтын сэсэн ухаан тиимэ капитан ба штурманай үүргэ дүүргэдэг байхадань, энэ хэрэг найдамтай: хараа шэглэлынь ходоодоо зүб байдаг.

Гэхэ зуура, үшөө нэгэ ондоо ушарай арсалтагүй байһаниинь элитэ, нүхэдүүд. Партиин политикые өөһэдынэй шухалын шухала хэрэг гэжэ бүхы совет арадай ухаан бодолоороо, зүрхэ сэдьхэлээрээ һайшаан дэмжээгүй һаань, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай жэлнүүдтэ Эхэ ороноо, Октябриин социалис революциин туйлалтануудые хамгаалхын тула совет хүнүүдэй жагсан бодоһондол адли, тиимэл эрид шууд, шэн зоригтойгоор тэрэниие өөһэдынгөө ажалаар бодото хэрэгүүд болгоогүй һаань, манай эдэ амжалтанууд туйлагдахагүй һэн.

Ленинскэ партиия совет арадай бүрин дэмжэдэг байһаниинь, юрэл үгөөрөө бэшэ, бодото хэрэгээрээ дэмжэдэг байһаниинь манай агуухэ зол болоно!

Хото болон хүдөөгэй бүхы ажалшадта хамаатай ехэ ба харюусалгатай хэрэгүүд урдамнай угтажа байна. Эдэ хэрэгүүдээр туйлагдаһан амжалта арад зоной байдалые бүри ехээр һайжаруулха, тэдэнэй элүүр энхые, соёл болбосоролые бүри дээшэнь үргэхэ, бата бэхи эб найрамдалай түлөө манай тэмсэлые, хани барисаата гүрэнүүдтэеэ манай харилсаа холбооe бүри үрэ нүлөө ехэтэй болгохо арга олгохо байна.

Ойгоо мүнөөдэр тэмдэглүүлжэ байгша ои, минии бүхы нүхэдүүд, партиин Центральна Комитедэй гэшүүд, тэрэнэй Политбюро эдэ уг зорилгонуудые бэелүүлхын тулада хамаг дүй дүршэлөө, бүхы хүсэеэ саашадаа сүм зорюулхаар бэлэн байна гэжэ һананаб.

— Өөртэнь нангин, үнэтэй һанагдадаг юумэнэй түлөө хизааргүй шэн зоригтойгоор тулалдажа шадаха байһанаа, баатаршалга гарган ажаллажа, тэрэнэйнгээ үрэ дүнгүүдээр бүгэдые гайхуулжа шадаха байһанаа бүхы дэлхэйдэ харуулһан агуухэ совет арадай түлөө!

Манай обществын залан жолоодогшо хүсэнэй, ажалшан арадай түрүү манлайн түлөө, манай Ленинскэ Коммунис партиин түлөө!

— Манай бүхы туйлалтанууд болон илалтануудай эшэ үндэһэн бологшо арадай ба партиин бата нэгэдэлэй түлөө!

Агуухэ социалис хани холбооной нэгэдэл болон нягта жагсаалай түлөө!

— Манда, мүн бусад бүхы арадуудта тон шухала хэрэгтэй, дэлхэй дээрэхи бата бэхи эб найрамдалай түлөө! духаряа үргэхыемни зүбшөөгыт, хүндэтэ нүхэдүүд!

Минии хүндэтэ нүхэдүүд болон ханинар, таанар бүгэдэндэ үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэб!

* * *

Нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгын түгэсхэлые зал соо байгшад нэрьемэ, удаан альга ташалгаар угтаа, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин, манай Ленинскэ партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй хүндэлэлдэ, совет арадай хүндэлэлдэ үреэлэй үгэнүүдые хэлээ.

Түрүүлэгшээр һууһан нүхэр М. А. Суслов:

— Совет арадай зол жаргалай тулада, бүгэдэ ниитын амгалан байдалай ба социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын аша туһада зорюулдаг ашата һайхан ажал ябуулгадаа Леонид Ильич Брежневэй шэнэ амжалтануудые туйлахынь, элүүр энхэ ябахынь, ехэ зол жаргалтай байхынь түлөө!

(Удаан альга ташалга).

— Эндэ байһан бүхы нүхэдэй элүүр энхын түлөө!

(Удаан альга ташалга).

— Хүндэтэ нүхэдүүд, Таанадай элүүр энхын түлөө, коммунис байгуулалтын хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахын, зол жаргалтай байхын түлөө! **(Удаан альга ташалга)** духаряа үргэнэб гэбэ.

Уулзалгын үедэ искусствын мастернууд концерт табяа.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневэй 70 наһанай ойдо зорюулжа, Кремлиин Ехэ ордон дотор болоһон уулзалга баярай, үнэн зүрхэнэй, хани халуун оршон байдалда үнгэрбэ.

(ТАСС).

МОСКВА. 1976 оной апрель. Москвагай И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автомобильна заводой (ЗИЛ гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэл) хүдэлмэришэдтэй нүхэр Л. И. Брежнев уулзажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ АМАРШАЛГАНУУД, ҺАЙН ҺАЙХАН ХҮСЭЛЭНГҮҮД

Нүхэр Л. И. Брежневэй 70 наһатай болоһонтойнь, Ленинэй орденоор, Советскэ Союзай Геройн «Алтан одон» гэжэ хоёрдохи медаляар шагнагдаһантайнь дашарамдуулан, Леонид Ильич Брежневые үнэн зүрхэнһөө амаршалбад:

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет;

Украинын Компартиин ЦК, Украинын ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Белоруссиин Компартиин ЦК, Белоруссиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Узбекистанай Компартиин ЦК, Узбегэй ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Казахстанай Компартиин ЦК, Казахай ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Грузиин Компартиин ЦК, Грузиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Азербайджанай Компартиин ЦК, Азербайджанай ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Литвагай Компартиин ЦК, Литвагай ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Молдавиин Компартиин ЦК, Молдавиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Латвиин Компартиин ЦК, Латвиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Киргизэй Компартиин ЦК, Киргизэй ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Таджикистанай Компартиин ЦК, Таджигай ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Армениин Компартиин ЦК, Армениин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Туркменистанай Компартиин ЦК, Туркмениин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Эстониин Компартиин ЦК, Эстониин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

КПСС-эй Московско городской комитет ба Москва хотын ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдком,

КПСС-эй Ленинградска обком, КПСС-эй Ленинградска горком, областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком, хотын ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

СССР-эй Оборонын министерство, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой Главна политическэ управлени, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй бүхы сэрэгшэд;

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет;

ВЛКСМ-эй Центральна Комитет;

СССР-эй Наукануудай Академи.

(ТАСС).

◆◆◆

Нүхэр Л. И. Брежневэй 70 наһатай болоһонтойнь, Ленинэй орденоор, Советскэ Союзай Геройн «Алтан одон» гэжэ хоёрдохи медаляар шагнагдаһантайнь дашарамдуулан, Леонид Ильич Брежневые үнэн зүрхэнһөө амаршалбад:

Болгариин Коммунис партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, Болгариин Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров;

Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Я. Кадар;

Вьетнамай Социалис Республикын Президент Тон Дык Тханг, Вьетнамай Ажалшадай Партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Ле Зуан, СРВ-гэй Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь, СРВ-гэй правительствын Премьер-Министр Фам Ван Донг;

Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, Германиин Демократическа Республикын Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Э. Хонеккер, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штоф;

Корейн Ажалай партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Ким Ир Сен;

Кубын Коммунис партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Ф. Кастро Рус;

Лаосой Арадай-революционно партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь К. Фомвихан;

Монголой Арадай-революционно партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ж. Батмунх;

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Э. Герек, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич;

Румыниин Коммунис партиин Генеральна секретарь, Румыниин Социалис Республикын Президент Н. Чаушеску;

Чехословакиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Г. Гусак;

Югославиин Социалис Федеративна Республикын Президент, Югославиин Коммунистнуудай Союзай Түрүүлэгшэ И. Броз Тито.

(ТАСС).

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВТЭ — КНДР-эй ОРДЕН

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневые «Гүрэнэй тугай» I шатын орденоор шагнаха тухай Указ Корейн Арадай-Демократическа Республикын Президент Ким Ир Сен гаргаа.

ЦТАК агентствын дамжуулһанай ёһоор, «Советскэ Союзые хүгжэн һалбаруулха, арад зоной ажана байдал һайжаруулха хэрэгтэ габьяанүүдтай байһанайнь түлөө, Эхэ ороноо бэеэ даагаад, амгалан гуримаар нэгэдүүлхын тула манай арадай хэһэн тэмсэлые дэмжэһэнэйнь түлөө, Корейн ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи заншалта хани барисаае, харилсаа холбооe хүгжөөлгэдэ хубитаяа оруулһанайнь түлөө, түрэһөөр 70 наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан», КНДР-эй Центральна арадай комитет нүхэр Л. И. Брежневые шагнана.

(ТАСС).

ТЕЛЕФИЛЬМЫН ПРЕМЬЕРЭ

«Ленинэй зааһан замаар» гэжэ баримтата телевизионно фильм КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневэй ажабайдал, ажал ябуулга тухай хөөрэнэ. Комсомол залуу наһандаа, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай фронтнууд дээрэ, дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ Леонид Ильичэй кинокадрнуудта, фото-зурагуудта буулгагдаһые харанабди. КПСС-эй XXV съезд тухай, нүхэр Л. И. Брежневэй тодорхойлон табиһан эб найрамдалай программые бодото дээрэнь бэелүүлжэ байһан тухай киноматериалнууд ехэ һуури эзэлнэ.

Энэ фильм декабриин 18-да Түбэй телевиденеэр харуулагдаа.

(ТАСС).

ФРАНЦИДА ХЭБЛЭГДЭБЭ

ПАРИЖ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И Брежневэй зохёолнуудай суглуулбари Францида хэблэгдэн гараба Орон доторхи эгээл ехэ хэблэлнүүдэй нэгэн «Плон» тэрэниие барлаһан байгаа. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин һүүлэй жэлнүүдтэ хэһэн хэдэн элидхэлнүүд, хэлэһэн үгэнүүд, бэшэһэн статьянууд энээндэ оруулагданхай.

Тус хэблэлдэ зорюулжа, Л. И. Брежневэй зорюута бэшэһэн оршолоор суглуулбари нээгдэнэ.

Энэ суглуулбарие француз уншагшадта бэлэглэхэдээ, «Плон» хэблэл мүнөө үеын үндэһэн шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин ехэ хубитаяа оруулһые тэмдэглэнэ.

Луис КОРВАЛАН СССР-тэ ЕРЭБЭ

Дэлхэйн олониитын һанамжа баалалтаар Чилиин засагаархид Чилиин Компартиин Генеральна секретарь нүхэр Луис Корваланиие түрмэһөө сүлөөлжэ, Чилиһээ газаашань гаргаба гэжэ мэдээсэгдээ һэн. Советскэ Союзай Коммунис парти. Совет правительство СССР-тэ ерэхэ арга тэрээндэ олгожо, хүн дэмүүшэ халуунаар угтахаар бэлэн байһанаа мэдүүлһэн юм.

Нүхэр Луис Корвалан һамгантаяа декабриин 18-да Советскэ Союзда ерэбэ.

(ТАСС).

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМЫН ТУГ ДОРО

НОЙ. (ТАСС). Комму-
хүдэлмэришэнэй пар-
национальна сү-
лгын болон демократи-
эмхинүүдэй, хүдэлөө-
30 делегациин Вьет-
коммунистнуудай IV
дэ хабаадалсажа бай-
ушар уласхоорондын
унис ба хүдэлмэришэ-
хүдэлөөнтэй ПТВ-гэй
национальна хани ба-
наи, дайшалхы һана-
нэгэдэлгын хэлбэриш-
ээр үргэдхэгдэжэ бай-
тухай гэршэлнэ.
ксизм ленинизмын,
тарска интернациона-
н үндэһэ һуури дээрэ
социалис оронуудтай,
түрүүн Советскэ Союз-
дайшалхы һаналан нэгэдэлгээ, али бүхы харилсаа холбоогоо хүгжөөн бэхижүүлхын түлөө Вьетнам саашадаашье хүсэлэл оролдолго гаргаха юм гэжэ ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Зуй Чинь съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшэ Чыонг Тинь съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, республикын шэнэ Конституци зохёолгын гол ёһонуудые тодорхойлбо. Ороной хойто ба урда хубинуудта амжагдаһан социалис туйлалтанууд энээн соо хуулитаар батадхагдаха юм.

ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Ле Дык Тхо «Партийна байгуулалтын дүй дүршэл ба партиин Уставые хубилалга» гэһэн партиин ЦК-гай элидхэл хэбэ.

ХОШИМИН. (ТАСС-ай тусхай корр.). Нэгэдэмэл социалис Вьетнамай урда хубидахи эгээл ехэ хотодо — Хошиминдэ декабриин 17-до үнгэргэгдэһэн вьетнам-совет хани барисаанай митинг дайшалхы пролетарска һаналаа нэгэдэлгын, интернационализмын суртал һургаалнуудта үнэн сэхэ байлгын бодото гэршэ болобо.

ПТВ-гэй IV съездын хүдэлмэридэ хабаадалсажа байһан Совет делегациин гэшүүдэй Ханойһоо эндэ ерэхэдэнь, тэрээндэ хабаадагшад удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар амаршалаа.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф Катушев Советскэ Союзай Коммунис партиин, бүхы совет арадай үмэнэһөө социалис Вьетнамай урда хубиин бодото эзэд, шэнэ байдал эдэбхитэйгээр зохёон байгуулагшад болоод байһан сүлөөтэ Хошиминэй алдарта хүдэлмэришэн ангиие, бүхы ажалшадые халуунаар амаршалба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй аха дүү ёһоной коммунис амаршалгые К. Ф Катушевай дамжуулан хүргэхэдэнь, митингдэ хабаадагшад нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаа.

Эб найрамдалай ба уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхын түлөө, бүхы социалис гүрэнүүдэй, мүнөө үеын бүхы революционно хүсэнүүдэй ажал ябуулгануудай нягта жагсаалтай, нэгэдэлтэй байхын түлөө тэмсэлдэ аха дүү вьетнам арадтай, ПТВ-тэй тогтоогдодог харилсаа холбооe КПСС, бүхы совет хүнүүд үндэрөөр сэгнэнэ гэжэ К. Ф. Катушев үгынгөө түгэсхэлдэ хэлэбэ.

Митинг вьетнам ба совет арадуудай эбдэршэгүй хани барисаанай һүлдэ доро үнгэрөө.

ХАНОЙ (ТАСС-ай тусхай корр.). ПТВ-гэй IV съездэ хабаадажа байһан КПСС-эй делегациин гэшүүд Хошимин хотодо, Вьетнамай Социалис Республикын урда хубидахи Донгнай провинцида хүрэһэн байгаа. Эдэнэр хүдөө ажахын машина бүтээлгын заводто, «Винитекс» гэжэ бүд нэхэлгын комбинадта, бусад хэдэн предприятинуудта хүрэһэн, гүрэнэй ажахынуудай нэгэнэй ба гүрэнэй «Анлок» гэжэ каучугай компаниин хүдэлмэритэй танилсаһан байна.

Вьетнам-совет хани барисаанда зорюулагдажа. Хошиминэй ажалшадай түлөөлэгшэдэй үнгэргэһэн митинг дээрэ СССР-һээ ерэһэн айлшад хабаадаа.

ПТВ-гэй горкомой, хотын арадай комитедэй хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф Катушев. КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, СССР-һээ СРВ-дэ байдаг элшэн сайд Б. Н Чаплин декабриин 19-дэ Ханой бусажа ерэбэ.

СРВ һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Нгуен Хыу Кхиеу орон соогуураа эдэнэртэй хамта ябалсаа.

МҮНХЭ ДУРАСХААЛАЙ ХҮШӨӨНҮҮД

Эхэ оронойнгоо, арад зонойнгоо зол жаргалай түлөө ами наhала хайра гамгүйгөөр үгэhэн баатар хүбүүд, басагадайнгаа мүнхэ дурасхаалда зорюулжа, гоё hайхан хүшөөнүүдые табидаг hайн hайхан заншал арад зондо бии юм.

Аха нютагай хүбүүд, басагадшье эдир үетэнэй зол жаргалай түлөө ами наhаяа үгэhэн юм. Тэдэнэй hайхан дурасхаалда зорюулжа табигдаhан хүшөө олон.

Аха гол уруудахада, «Улаан Аха» колхозой Баян-Гол hуурин оришодог. Эндэ Сибириин алдарта партизанuудай ударидагша Н. А. Каландаришвилиин сэрэгшэдтэ зорюулагдаhан хүшөө байдаг.

1918 оной намар партизанууд сагаантантай тэмсэhээр, Аха нютагай хэдэ хабсагайта дайдада хүрэжэ ерэhэн юм. Тэдэнэр Хойто Ахын орьёл-барьяа уула хадаар Эрхүү ороходо гэжэ баталэ шиндэ. Отряд Аха нютагта hара шахуу байрлаhан, амарhан, эдеэ хоол бэлдэжэ абаhан юм гэлсэдэг. Мүн моридоошье амаруулаа.

Нютагай баяшуул партизануудай эрэлэндэ еэхэ дурагүйдэhэн, иигэ бүриин аргаар угытэйшүүлые айлгадаг, hүрдэодог байhан. «Эдэнэр танине алаха, топохонь Түргэн тэрьелэгты! — гэжэ мэтээр хашхаралдадаг байгаа. Нютагай зарим угытэйшүүл тэдэнэй мэхэдэ орожо, ой модо руу нүүжэ ябашаhан юм. Алайрhал энэ руу ходо ерэжэ, ансуушадай олзо мэхэлэн абадаг байhан баян Хулугуров гэгшэ харата ябуулга хэдэг байгаа. Хожом тэрэ зэмээ амасаhан гэлсэдэг.

Хэды тингэбэшье, нютагай зоной дунда партизануудта туhалха дуратайшуул байгаа. Тэдэнэй дунда гахаршани харгышанишье олдоо.

1918 оной намарай нэгэ үдэр Баян Голдо зэрлиг муухай алалган болобо. Н. А. Каландаришвилиин бүлэг партизанууд (18 хүн гэлсэдэг) отог тэгшэ уруудан ябаба ха. Тэдэнэй дунда нэгэ эхэнэр бии hэн. Тэдэнэй гол отрядаа таhарhыень мэдэhэн баяшуул эгээл энэ Баян Голдо тодохо гэhэн муухай шиидхэбэри абаа бэлэй. Тиигэжэ харгын хойто захаар зубшаhан ой соогуур, эрид байсын саагуур хэргодон хэбтэбэд. Тэдэнийе гэтэжэ байгаа ухаа тухай бодомжолоогүй партизанууд залихан дүтэлнэд. Гэнтэ буугай дуун нэеришэлэй.

Тэрэ хайрата 18 тамсалшад бултадаа эндэ унаа. Мүнөө тэрэ тулалдаанай гэршэнүүд — бүдүүн удаан нэнэ hэд. Тэдэнэй зулаан холтоhон соо табан hүрдэгэй гэбшэнүүд шэвгэнхэй.

18 партизанай дурасхаалда Баян Голдо Аха нютагай ажалшад хүшөө бодхооhон юм. Хабартаа Баруун-Голой эхин hургуулиин hурагшад хүшөөгэй дэргэдэ ерэжэ, сэсэг табидаг заншалтай. Совет засагай түлөө тэмсэгшэдэй нэрэ арадай дурасхаалда мүнхэ юм.

Аймагай түб Орлик тосхон «Саяан» гэжэ соёлой байшангай дэргэдэ хүшөө байна. Хэд гэшэб? Золтой байдалай түлөө тэмсэгшэд!

Аха нютагта хамтын гэрэлтэ байдалай түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэhэн залуушуул, нютагай түрүүшын комсомолнууд Сэрэн Шарапов, Түнхэн нютагай хүбүүн Лопсон Сыренов болон бусад хүн зоной дунда үдэр hүниие мэдэнгүй ойлгуулалжын хүдэлмэри ябуулдаг байhан юм. Урагшаа hанаатай залуушуулай эдэбхитэй ажал харахадаа, хоро шараа бусалhан нюдаргаан баяшуул шэнэ байдалай түлөө тэмсэлшэдтэ хоро хүргэхэ гэжэ шиидэhэн юм. Тиигэжэ тэдэнэр хорото муухайгаар Сэрэн Лопсон хоёрые алаhан. Эдэ хүбүүдтэ зорюулагдаhан энэ хүшөө мүн.

Хүшөө нээлгэн дээрэ аймагай түрүүшын коммунистнуудай нэгэн, нютагтаа Совет засагай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэгшэ, дайшалхы Улаан Тугай, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденуудые ба олон медальнуудые яларуулhан, бултанда мэдээжэ Шарлай таабай байлсаа hэн. Гүлмэр залуудаа хорото муухайгаар алуулhан Сэрэн Лопсон хоёр тэрэнэй үетэн нүхэд байhан юм.

— Манай залуу наhанай дайшалхы нүхэд Сэрэн, Лопсон ба бусад тэмсэлшэд дайсадай хара hабарта орожо ами наhала алдаа hэн. Би тэдэниие хэзээдэшье мартадаггүйб. Энэ хүшөөгэй дэргэдэ байхадаа тэдэнтэеэ дахин уулзаhандал болоно, сэдьхэл зүрхэмни уяраа, — гэжэ Шарлай Убашеевич Агошеев хэлээ hэн.

Тэрэнэй нюдадhөөнь нёлбоhо дуhалан байhые би эли тодоор hананаб. Юуна ябала үзэhэн, хатуу зоригтой коммунист хүшөөгэй дэргэдэ уяраа. Хайрата нүхэдтэеэ дахин уулзаа. Урдаhаа ерээдүй hайхан байдалай түлөө тэмсэжэ гараhан зоригой хии талаар хосорhоогүй, харин hайн hайхан ерээдүйтэй гэжэ мэдэрхэдээ уяраа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэдэ, холын Аха нютагай хэдэн зуугаад хүбүүд фронт мордожо, гартаа буу барижа, эрхэ сүлөөгөө хамгаалалсаhан байха юм. Юрэдөө манай Ахаhа дайнда дүтэншэгүй хүниие гээлгэгүй бүлэ гэжэ үгы. Тэдэнэр дайсантай тэмсэхэдээ баатар зориг харуулhан юм. Фронт дээрэ баатарай үхэлөөр унаhан хүбүүдэймнай нэн габьяань — хэтэ мүнхэдөө манай сэдьхэлдэ. Дайнай газарта эрэлхэг зориг харуулhан политрук капитан Л. Д. Марлаевай, нютагай сэрэгшэ хүбүүдэй дурасхаалда зорюулагдаhан хүбогүүдые залхын түлөө спортивна hорилгонуудые нютагай залуушуул хабартаа, Илалтын үдэр үнгэргэдэг юм.

Аймагай түб Орлик тосхондо Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда унаhан хүбүүдтэ зорюулагдаhан хүшөө табигданхай. «Хэншье, юуншье мартагдаагүй» гэhэн гүн удхатай үгэнүүд даа.

Баруун гартаа автомат бариhан, суба хэдэрhэн буряад сэрэгшэ. Нюур шарайнь шэмэрүүн. Нюдадынь хурса. Дайсаниие түргэн үй бута сохиhойб гэжэ зоригжонхой. Энэ хүшөөгэй дэргэдэ ерэжэ, сэрэгшэдтэй уулзахадаа, нютагаархиднай үетэн нүхэдтэеэ, эсэгэтэеэ, ахатаяа, дүү хүбүүдтэеэ, үбгэнтэеэ, таабайтаяа уулзана хаш даа. Хүшөөгэй дэргэдэ нэгэ хүгшэн зогсоно. Үни удаан анирнгүй байжа, шулуун сэрэгшын шарай шэртэнэ. Тэрэнэй шэг шарайда хүбүүгээ, хани нүхэрөө олоно хэбэртэй. Хүн бүхэн нигэжэ зогсодог. Эндэ ерэбэл, хахасан ошохонь хүндэ.

Хүшөөгэй хажуугаар — дайнай ветеранууд... Эдир залуу наhандаа хатуу шэрүүн тэмсэл үзэhэн, эрэлхэг зоригтойшуул. Дайшалхы газарта унаhан нүхэдөө шаналнад хаш даа.

Мүнхэ дурасхаалай хүшөөнүүд хадаа аха нүхэдэйнгөө баатаршалгые хэзээдэшье мартангүй, хэрэгыень үеын үедэ дамжуулан ябахаар бэлэн байhыемнай гэршэлнэ гээшэл.

В. ГАЛСАНОВ.

1. И. ЮХНЕВИЧ. Дуу сагаан хуhан.

2. О. ЧИЧУЛИН. Дуушэ шубуухай.

3. О. ЧИЧУЛИН. Түрэл хизаар.

Ф. СОРОКИНОЙ фото-буулгабаринууд.

«БУРЯАД ОРОН-76» ГЭЖЭ ФОТОВЫСТАВКЭ ДЭЭРЭhЭЭ

Хилын саанаhаа
· телефон · телеграф · радио

АРАД ЗОНДО ҮНЭН СЭХЭЭР АЛБА ХЭЛГЫН ҮЛЬГЭР ЖЭШЭЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй 70 жэлэй ойн баяр дэлхэйн олониитын ба хэблэлэй, телевидени болон радиогой гол анхаралда байhаар. КПСС-эй, Совет гүрэнэй, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшын, эб найрамдалай ба социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө дүлэтэ тэмсэлшын, залан сэхэ марксист-ленинецэй алдарта ойдо зорюулагдаhан баяр ёhолонуудай тухай Москвааhаа абтаhан репортажнуудые газетэнүүд эли газартаа толилно.

Аха дүү социалис оронуудай хэблэлэй органуудай түрүүшын хуудаhанууд гайхамшагта ойн баярта зорюулагдана. Болгариин «Работническо дело» газетэ «Гунзэгы ехэ нэрэ хүндэ, үнэн зүрхэнэй дурлал» гэhэн түрүү бэшэг соогоо нигэжэ тэмдэглэнэ: «Агууехэ Совет оронойхёотойн хүбүүн, Ленинэй партиин үнэн сэлдэг Л. И. Брежнев манай үе сагай хүнэй эрхэм hайн hайхан шэнжэ шанарнуудтай — Коммунис суртал hургаалнуудай илан мандахын ашаа туhада асуудал эхилhэн ёhоор ажаллаха, батаа эб найрамдал хангаха, урагшаа ойлголсохо. Дэлхэйн бүхы арадуудай зол жаргалтайгаар ажаhуухын түлөө оролдохо гэхэ мэтэ эгээл эрхим шэнжэ шанарнуудтай байна».

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ёhотойн коммунист байhан дээрэhээ эб найрамдалай ашаа туhада оролдоно гэжэ Польшын «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ.

«Нүхэр Леонид Ильич Брежневэй гаталhан ехэ замые дурсан hанахадаа, Агууехэ Октябриин суртал hургаалнуудтай, коммунис общество байгуулгын Ленинэй түсэбые бодото дээрэнь шуудэ сэхээр бэелүүлхын түлөө тэмсэлтэй, Советскэ Союзай Коммунис партиин ба бүхы совет арадай хүсэлэн оролдолгонуудай тэрэнэй ажалбадалайнь холбоотой байhые харанабди», — гэжэ Чехословакиин «Руде право» газетэ бэшэнэ.

Л. И. Брежнев хадаа манай үе сагай элитэ ехэ ажал ябуулагша, оюун бэлигтэй хүн болоно. Тэрэнэй бүхы ажал ябуулга эб найрамдалай ба ажана hайхан байдалай түлөө тэмсэлтэй таhаршагүй холбоотой юм гээд «Франци — СССР» гэжэ бүлгэмэй президент Ги Дессон мэдүүлээ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин hайн hайхан ажал ябуулгые францынууд hайн мэднэ.

Советскэ Союзай эб найрамдалта гадаадын политикын ашаар хүн түрэлтэн шэнэ дайнай аюулhаа айлгүй, арадуудай ба гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанай улам үргэжэ байгаа эрхэ байдалда ажаhууха аргатай болонхой. Л. И. Брежнев иимэ политикын үүсхэлшэ болоно гэжэ Италиин парламентын депутадуудай палатын гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг комиссиин түрүүлэгшын орлогшо христианска демократ Джорджо Ла Пира хэлэбэ.

Ази, Африкын оронуудай уран зохёолшодой нэгэдэлэй гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн Алекс Ла Гума нигэжэ мэдүүлбэ: «70 наhанайнь ойгоор Урда Африкын түрүү үзэлтэй бүхы уран зохёолшодой үмэнэhөө КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневые үнэн зүрхэнhөө амаршалаад, эгээл hайн hайхан хүсэлэнгүүдые тэрээндэ дамжуулхые хүсэнэб».

Л. И. Брежнев хадаа «Советскэ Союзда социализм байгуулжа эхилэhэн баатаршалгата үеынхидтэ» хабаатай байна гэжэ Португалиин «Диарну ди Нотисиаш» газетэ тэмдэглэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин 70 наhанайнь ойе эдэбхи үүсхэлтэйгээр тэмдэглэхэ бүхы үндэhэ баримтанууд Советскэ Союзай арадуудта, бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэн анги ба демократическа хүсэнүүдтэ бии гэжэ Американ «Уорлд» журнал бэшэнэ.

(ТАСС).

РИМ

Пленум хүдэлмэреэ дүүргээ

ТАСС

Италиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй ба Центральна шалгалтын комиссиин пленум эндэ дүүрэбэ. ИКП-гэй хүтэлбэриин гэшүүн Дж. Черветти «Партиин ажал ябуулгын ба тэрэниие хүгжөөхэ асуудалнууд, областной партийна конференцинүүдые зарлалга» гэhэн темээр элидхэл хээ. Италида хүшэр хүндэ байдал тохёолдожо байна. Гүрэнөө аршалан абархын, саашадань хүгжөөхын тула ороной бүхы арад зон оролдохо ёhотой гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Коммунистнууд энэ тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябажа, гол үүргэ дүүргэхые хараална.

Арадай ба демократическа бүхы хүсэнүүдэй хоорондын хэлсээндэ үндэhэлhэн политическэ хүтэлбэриие Италида эмхидхэн байгуулха гээшэ ИКП-гэй зорилго болоно гээд элидхэлшэ тэмдэглээ.

Дж. Черветти эмхидхэлэй асуудалнуудта тогтоходоо, партиин байгууламжые нарижуулан hайжаруулха, ажалшан арадтай тэрэнэй холбооё бэхижүүлхэ, фабрика болон заводуудта партийна организацинуудай тооё үргэдхэхэ шухала гэжэ мэдүүлбэ.

Пленумдэ хабаадагшад үгэ хэлэхэдээ, гүрэнэй байдалда коммунистнуудай үүргэ, нэрэ хүндэ дээшэлжэ байна гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, тэрэнэй урда табигдаhан шэнэ, бүри орёо зорилгонуудые шиидхэхын тула парти политическэ эдэбхиеэ улам дээшэлүүлхэ ёhотой гэжэ зааhан байна. Пленумдэ хабаадагшад доройтон уналгые гаталан дабахын түлөө, Италида демократическа хубилалтануудые хэхын түлөө тэмсэлдэ партиин ажал ябуулгые, тэрэнэй үүргые пленумдэ хабаадагшад гол түлэб hайшаагаа.

БОНН

Г. ШМИДТЫН ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Федеральна канцлер Г. Шмидт социал-демократическа ба сүлөөтэ-демократическа партинуудhаа бүридүүлhэн коалиционно правительствынгаа программые бундестагай зүбшэн хэлсэлгэдэ табиба.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангахын ашаа туhада ФРГ-гэй правительство шахардуу байдал hуларуулха политикаяа бэелүүлжэ үргэлжэлүүлхэ юм гэжэ тэрэ мэдүүлээ. «Дэлхэйн хоёр ехэ гүрэн хүсэнүүдэйнгээ тэнсүүрндэ үндэhэлэн, зүүн ба баруун оронуудай хоорондохи харилсаае hайжаруулха зорилготойгоор саашадаа алхам хэхые оролдожо байна гээд hайн мэдэнэбди», — гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Шахардуу байдал hуларуулха политика бэелүүлхэтэй хамта, үзэл сурталай тэмсэл амгалан ёhоной мүрысөөнэй оршон байдалда үргэлжэлүүлэгдэжэ байна гээд ФРГ-гэй канцлер тэмдэглээ.

Баруун Германиин правительство «зүүн ба баруун гүрэнүүдэй хоорондо удаан болзорой холбоо барисаа тогтоохын тула гаргагдаhан бүхы хүсэлэл оролдолгонуудые саашадаашье дэмжэхээр бэлэн юм» гэжэ тэрэ хэлэбэ. Европодохи сэрэгэй хүсэнүүдые бага болгохо, зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба буу зэбсэгүүдые хорооха тухай Венэдэхи хөөрэлдөөнүүдэй бариматнуудые бэелүүлхын тула бүтээмжэтэй, холын хараата алхам хэлгэдэ нүдөөлхэ байна.

Советскэ Союзай ба Германиин Федеративна Республикын хоорондохи харилсаан тухай хэлэхэдээ, Г. Шмидт нигэжэ мэдүүлбэ: Совет талынхидтал адли, бидэ харилсаа холбоонойнгоо замаар урагшаа шуулуун сэхээр дабшажа үргэлжэлхын түлөө тэмсэнэбди. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хойто жэлдэ ерэхэеэ байhан ушарынь хоёр ороной хоорондохи харилсаа холбооё үргэдхэн гүнзэгыруулгэдэ шэнэ түлхисэ болохо байха гэжэ хүлеэнэбди.

Зүүн Европын бүхы оронууд тушаа ФРГ-гэй бэелүүлдэг hайн хүршэ ёhоной политика хуушаараа үлэнэ гээд Г. Шмидт мэдүүлээ. Баруун ба Зүүн Европын хоорондохи харилсаае үргэдхэхын, уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулхын тула Баруун Германиин правительство саашадаашье оролдохо юм.

«Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбоонуудай асуудалаар нийтэ Европын зүблөөнэй Түгэсхэлэй акт энэ түби дээрэхи шахардуу байдалые hуларуулха гэhэн элдэб янзын политика бэелүүлжэ үргэлжэлүүлхэ шухала үндэhэн hуури болоно, — гэжэ тэрэ хэлэбэ. — Түгэсхэлэй актын бүхы хубинууд адли удха шанартай гэжэ тоолсонобди. Белградта болохо уулзалгада бэлдэлгэдэ эршэмтэйгээр хабаадалсахабди».

Г. Шмидтын правительственна мэдүүлгын онсо хубинь ФРГ-гэй ба ГДР-эй хоорондохи харилсаануудта зорюулагдаhан байгаа. Урда тээнь баталагдаhан договорнуудай, хэлсээнүүдэй үндэhөөр Баруун Германиин правительство ГДР-тэй харилсаагаа тогтоохо политикаяа бэелүүлжэ үргэлжэлүүлхые хараална гээд тэрэ тэмдэглэбэ. Баруун Берлин тушаа дүрбэн талын хэлсээнэй тодорхойлолгонуудые «наринаар сахиха, бүрин хэрэглэхэ» бата хараатай байhан тухайдаа тэрэ мэдүүлээ.

Хойто Атлантиин холбооной ФРГ-гэй «аюулгүйе сахиха» үндэhэ hуури зандаа үлэнэ гэжэ Г. Шмидт баталаад, бундесверэй хүсэ саашадань ехэдхэхые баадхаhан, «Европын харилсаае үргэдхэхэ, «юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай гүрэнүүдэй гадаадын политика бэелүүлхэ эрилтэ табиhан байна.

ФРГ-гэй канцлерай мэдүүлгын ехэнхи хубинь капиталис дэлхэйн кризистэ орожо байhанhаа уламжалан орон доторхи экономическа байдалда, дотоодын политическэ асуудалнуудта зорюулагдаhан байгаа.

МАДРИД

РЕФЕРЕНДУМЭЙ ДҮНГҮҮД

ТАСС

Бүгэдэ нийтын дуугаа үгэлгөөр hунгагдадаг хоёр палататай парламентаар кортесүүдые hэлгэхэ гэжэ хараалhан политическэ хубилалта тухай хуулиин проектээр урда средада Испанида үнгэргэгдэhэн референдумэй дүнгүүд эндэ соносхогдобо.

Баримтануудай ёhоор, hунгалтада хабаадагшадай 94,2 процентнь энэ хуулиин проектые hайшааhан байна. Энээниие буруушаадаг харис бүлэглэлнүүд hунгалтада хабаадагшадай оройдоол 2,5 процентээр дэмжэгдэжэ, ахир түлюур байдалда оробо. hунгагшадай 22,6 процентнэ үлүүниинь дуугаа үгэлгэдэ хабаадаагүй.

Референдум үнгэргэлгын үедэ ороной политическэ бүхы хүсэнүүдтэ адли тэгшэ эрхэ байдал олгоогүй байhан дээрэhээнь коммунис, социалис хүдэлмэришэдэй ба зүүн үзэлтэй оппозиционно бусад партинууд, бүлэглэлнүүд дуугаа үгэлгэдэ табихагүйеэнь хүн зониие урилhан байгаа.

ЭФЭ агентствын мэдээсэлэй ёhоор, дуугаа үгэлгын үдэр ороной хэдэн районуудта гуримда буса ябадал гаргагдаа. «Июуса идхалга» хэhэнэйнь түлөө политическэ хэдэн партинуудай түлөөлэгшэдые Мадридта, Валенсида, Леридтэ, Геронодо ба бусад хэдэн хото городуудта барижа хааhан байна. Ороной хойто хубидахи Сетао хотодо тулалдаан болоо. Жагсаалда хабаадагшадай полицитай хэhэн зүрилдөөнэй үедэ шархатайшье хүнүүд бии.

Фунт стерлингын үнэ сэн тон ехээр доошолоо. Лондоной валютын биржэ дээрэ тэрэнэй үнэ сэн 1,68 американ доллартой тэнтэй болонхой. Үнэ сэнгэй иимэ ехээр унаhанай гол шалтагаан хадаа Англиин экономикын hула муу байлга, саарhан мүнгэнэй хямдаралга, ажалгүй хүнүүдэй олошоролто болоно гээд шэнжэлэгшэд тоолоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ фунт стерлингын уналга тухай мэдээсэлые Лондон хотодо ажаhуугша уншажа байна.

ЮПИ — ТАСС-ай фото.

ТОКИО

МИКИ ТУШААЛhАА БУУХАНЬ

ТАСС

Зонхилхы либерально-демократическа партиин түрүүлэгшэ, Японой премьер-министр Т. Мики тушаалнуудhаа бууха байhан тухайдаа декабриин 17-до соносхоо. Парламентын дээдэ палатада hаяхан болоhон hунгалтын үедэ урагшагүйдэhэнэй түлөө гэмтэй байhанаа тооложо, иимэ алхам хэхэ ёhотой болооб гээд тэрэ мэдүүлээ.

Декабриин 5-да болоhон hунгалтын үедэ зонхилхы парти урагшагүйдэhэн байгаа. Тэрэ 511 депутадай мандадай хахад хубиниишье абажа шадаагүй hэн.

Кризисэй нүхэсэлдөөн байhан хүшэр бэрхэшээлтэй үедэ зонхилхы партида залитуурай булаалдаанай түлөө тэмсэлэй үшөө нэгэ шата Т. Микиин тушаалhаа буулгаар дүүрэбэ.

МАГТААЛТАЙ ТОГООШОД

Хяагтын трикотаж нэхэлгын фабрикын столоводо орохоодо хододоо ариг сэбэр, аятай зохид байдаг. Шараhан, шанаhан элдэб эдеэ хоолой хоншуухан үнэр хоноhоо хангалтаха. Менюдэ байhан олон янзын эдеэ хоолой зүйлнүүдые туршабал, юундэ нишэ хүнүүдэй олоор орохо дуратай байhыень ойлгохот.

— Манай столоводо ямаршье ресторанhаа дутуугүй эдеэ хоол бэлдэгдэдэг. — гэжэ фабрикын хүдэлмэрилэгшэд хөөрэлдэдэг болонхой.

Үнэхөөрөөшье, тус столоводо эдеэ хоолой олон янзын зүйлнүүд бэлдэгдэхэhээ гадна, эрхим hайн шанартай байдаг шуу. Энээндэ столовые даагша Клара Нимаевна Дансаруновагай аша габьяа нилээд ехэ гэжэ хэлэлтэй. Анханда тэрэ тогоошон байhан, эрхим hайнаар ажаллаhанайнгаа түлөө «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаhан юм. Даалгагдаhан хэрэгтээ харюусалга ехэтэйгээр хандадаг нүхэр Дансарунова залуу нүхэдтөө бали дүршэлөө, мэргэжэл шадабаряа дамжуулжа, тупатай зүбшэл даабари үгэжэ байдаг hайн hайхан заншалтай.

Столовын тогоошод Маргарита Убугунова, Светлана Цыбиктарова гэгшэд энэ мэргэжэлээ оролдосотойгоор шудалжа, эдеэ хоол яhала hайнаар бэлдэдэг болонхой. Тэдэнэр Эрхүүгэй худалдаа наймаанай техникумдэ заочноор hуража, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлнэ. Партиин гэшүүн М. Убугунова нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, өөртөө, хамта хүдэлдэг нүхэдтөө эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг бэрхэ тогоошон юм.

Зина Гомбоева 1973 ондо кондитерай шабяар столоводо ороhон юм. Тиигэжэ лагша кондитер А. Ф. [illegible]неевэй ударидалга доро лээмэнэй элдэб зүйлнүүд, тортнуудые богонихон [illegible] зор соо hайнаар барижа [illegible]раа бэлэй. Мүнөө [illegible] Гомбоева магтаалтай [illegible]наар ажаллажа, бэрхэ [illegible]дитер болонхой. Фабрикын хүдэлмэрилэгшэд [illegible] сагтаа столоводо то[illegible]дые захиха аргатай. [illegible] hээ тэдэнэр эртээнhээ [illegible] жэлэй hайндэрэй зах[illegible]жэ, З. Гомбоевагай [illegible] тухагүй хүдэлхэ сагы[illegible] тэлбэ.

— Зай, обеднай [illegible] бэ?

— Эрхим. амтата[illegible] бэлдээт, hайн даа, — [illegible] эдеэлжэ hууhан гурбан[illegible] нэр энеэбхилэлдэнэ.

Столовын хүдэлмэр[illegible]шэдтэ эдэ үгэнүүдhээ [illegible]тэй юун байхаб даа.

А. СУРМА[illegible]

ДААМ

БЭРХЭШҮҮЛ ТҮРҮҮЛhЭЭ[illegible]

Ород даамаар Улаан-Үдэ хотын түрүү hуури эзэлхын түлөө түгэсхэлэй мүрысөөн авиационно заводой шатарай клуб соо болож байна.

16 хүн эндэ хабаадана. Республикымнай ниислэл хотын нэгэдэхи дунда hургуулиин 10-дахи классай hурагша, спортын мастерта кандидат Сергей Терновский, авиационно заводой слесарь Юрий Абатуров гэгшэд мүрысөөнэй эхинhээ hайнаар наадажа ябана.

14-дэхи нааданда С. Терновский авиационно заводой хүдэлмэришэн Николай Кулаковто шүүгдэжэ, Ю. А[illegible]ровта хүсэгдэшоо. Нэ[illegible] разрядтай Ю. Абатуров Сироткиниие илаба. Ти[illegible] эдэнэр 14-hөө 13 о[illegible] болоод, түрүүлжэ [illegible] Н. Кулаков гурбадахи [illegible] эзэлнэ.

С. КОЗАРЕН[illegible]

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Нүхэр Л. И. Брежневтэ Эхэ ороной дээдэ зэргын шагнал барюулагдаба» — ТАСС-ай мэдээсэл. Нүхэр Н. В. Подгорныйн хэлэhэн үгэ ба нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ. «Партиин, совет арадай үнэн хүбүүн» — Л. И. Брежневэй 70 наhанай ойтой дашарамдуулан Кремльдэ болоhон уулзалга тухай материал. (Эхиниинь Үргэлжэлэлынь хоёрдохи хуудаhанда).

Хоёрдохи хуудаhанда. «Партиин, совет арадай хүбүүн» — тугэсхэл.

Гурбадахи хуудаhанда. «Ажабайдалай [illegible]» — үе сагай хуудаhан[illegible] фото-мэдээсэлнүүд. [illegible] «Арадай жаргалай [illegible] «Правда» газетын [illegible] оной декабриин 20-[illegible] тэл Указ.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Уласхоорондын [illegible] «Арадай сэдьхэлдэ [illegible] уласхал» — В. Гаученко[illegible] то-мэдээсэлнүүд «[illegible] хайн hонин» — сурвал[illegible] Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.10 — «Нэгэ орон нэгэ арад» — Социалис Вьетнам тухай баримтата фильм. 12.05 — Хоккейгээр «Известия» газетын шанда түрүүлхын түлөө уласхоорондын мүрысөөн. Швеци — Финлянди. 13.15 — «Булта нэгэнэй түлөө, нэгэн бултанай түлөө». 14.00 — Шэнэ hонин. 14.10 — «Социалис мүрысөөнэй дабшаса». 14.55 — Череповец хотын Соёлой байшангай баянистнуудай ансамблиин концерт. 15.30 — «Шэл солдат» — баримтата фильм. 16.30 — Забhарлалга. 17.00 — «Искусствын уран бэлигтэн» — Л. Н. Свердлин. 18.00 — «Время». 18.30 — Балетэй ар[illegible]тистнарай концерт. 1[illegible] «Социалис мүрысөөний [illegible]шаса». 19.30 — «Ше[illegible] ...» — баримтата [illegible] 21.00 — Шэнэ hонин[illegible]

Улаан-Үдэ. 21.15 — [illegible] бан жэлэй түрүүшын [illegible] КПСС-эй Буряадай об[illegible] секретарь В. Г. Бир[illegible] үгэ хэлэлгэ. 21.35 — [illegible] виденно hонин. 21.[illegible] «Уласхоорондын [illegible]» 22.15 — «Шэнэ [illegible] халта үнэр» — кино[illegible]

«Орбита». 22.30 — [illegible] солдат». 24.00 — «[illegible]» 00.30 — «Уласхоорондын[illegible]» — Хоккей. СССР — [illegible]

ХОЁРДОХИ ПРОГРА[illegible]

Улаан-Үдэ. 19.25 — [illegible]римта ба шэнжэлэлгэ [illegible] дамжуулга. 19.35 — [illegible] «...дэнная революцией» — [illegible] hайханай фильм (3-[illegible]ри). 21.15 — Забhар[illegible]

«Орбита». 21.25 — [illegible] кусствын уран бэлигтэн [illegible] Л. Н. Свердлин.

Редакторай орлогшо П. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд

Индекс: 670000. г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: секретариат — 2-66-76, приемная — 2-54-93.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н. 04833.